

repertoár malé scény

přináší v 8. č. (ročník 2 - 1964) mj. Josefa Škvoreckého Vraždu
v orchestru, Ivana Vyskočila West-Fargo-Express a hru švýcarského
dramatika Fernanda Berseta Esther aneb Hromadný hrob

Z OBSAHU | Ivan Slavík: Všechny ostatní 1 | Fernand Berset:
Esther aneb Hromadný hrob 2 | Josef Podaný: Klub Za staré
Krkonoše 18 | TO JE ZASE PŘÍPAD - ukázky z kabaretu 21 |
Jaroslav Jakoubek: Blues o blůze 45 | Bedřich Nikodem — Oldřich
Filčík: Tam pod skalou |

Kladivadlo — soubor ZV ROH Nástup z Kadaně, se zúčastnilo VI. dělnického festivalu NDR (Arbeiterfestspiele). Na festivalu uvedlo doplněný a znovunastudovaný poetický kabaret P. Fialy a B. Vaňouse O myšlidlech. Program Kladivadla byl bouřlivě přijat diváky i odbornou kritikou a zvláště byla oceněna skutečnost, že téměř celý pořad byl nastudován německy. Vystoupení Kadaňských se dostalo nejvyššího ocenění — zlaté medaile. Po skončení festivalu pokračoval soubor v desetidenním zájezdu po NDR. (Foto P. Wendl)

IVAN SLAVÍK

VŠECHNY OSTATNÍ

Svémi zadky
zadky svými
se o mě otírají
právě tam kde srdeční chlopeč
stiská nepřetržitý koloběh krve
BUDE ZASTAVEN!

vlákno
na kterém visí můj
život právě
ten svými zadky
nádhernými bílými a neposkvřněnými
panenskými o
diamantový
hrot mé lásky poskvřněné a přec čisté
otírají se ty vločky padající padající
studené vločky
a všechny ostatní onoho pohlaví
padající
a křídla
až do propasti

Padá sních

Neutěšujte mě
vím že jsem umřel
dnes nebo už dávno
Někde jsem mrtev
i když zrovna nevím kde je hrob
A co na tom zdali na Usumacintě
nebo tady v srdci tvém
či mém
mrtev jsem

Kameny ovšem ještě stojí ty
stromy doopravdy
těž ruka s nehty rostoucími
skutečností nerozbornou nelze obejít
čtyřicet let a každý skutek v nich
Všechno bylo úplně jinak
to nikdy nepochopíte
Kteří jste se dívali což teprve kteří
jste se nedívali to znamená všichni

Ten okamžik v němž přejdeme přes
Ale takový je kterýkoli okamžik
přítomný právě teď
vždy na ostří nože vždy uplynulý

Někde se umírá někde
rodí někde miluje
zabíjí souloží miluje lže
vše v každé chvíli
v té ustavičné chvíli
veškerého času

Slyším tu hudbu
nádhernou hudbu k nevyslovení
vloček jež hrají o mě betla

A vím že o vše budu obehrán
o všechno tohle oč tak stojíte

Ale mrtev nebudu

1964

FERNAND BERSSET
Esther aneb
Hromadný
hrob

Přeložil Bedřich Becher

Osoby: Smith Brown Taylor

1. jednání

MÍSTO DĚJE: *Brownův byt, zaprášená a ponurá místnost. Je zřejmé, že tady bydlí svobodný mládenec. Stůl, dvě židle. Vpravo dveře, vlevo servírovací stůl, na kterém stojí láhev a dvě skleničky, jedna červená, druhá modrá.*

Brown sedí, čte. — Pauza. — Zvoní. Brown vstane a jde ke dveřím. Pohledně krátce na servírovací stůl. Ruku má zastrčenou v kapsičce u vesty. Zavrtí hlavou a jde ven.

BROWN: Vstupte, pane Smithi! To je od vás milé, že jste tak brzy přišel.
SMITH: Rád jsem vyhověl vašemu pozvání, pane Browne!

BROWN: Prosím, posadte se. Obtěžoval jsem vás sem kvůli jisté otázce, která mi leží velice na srdci.

SMITH: Nijak mě to neobtěžuje ... naopak.

BROWN: Ale ano, ano ... Je to pro mne veliká čest! Brzy se stanete mým nadřízeným. Teď mám ještě příležitost promluvit si s vámi jako člověk s člověkem.

SMITH: Och, pan Taylor se z toho dostane. Lékař to s jistotou potvrdil. Ostatně víte dobře, že bych se vůči vám nikdy nechoval odmítavě ... Vždyť se známe už tak dlouho.

BROWN: Díky, milý příteli ... Ale pan Taylor je starý a jeho nemoc mu nedovolí, aby znovu převzal svůj úřad, i kdyby se uzdravil. Což mu ovšem nepřeji všichni! Och, nemluvím o vás, pane Smithi, znám vaši nesobeckost. Ale několik kolegů mi zrovna včera říkalo, jak velice se těší, až budou mít v den pohřbu našeho ředitele volno ...

(Brown se směje. Smith se na něho dívá zaraženě, pak se zasměje také, aby svého kolegu nerozladil)

SMITH: Na tento druh humoru si moc nepotrpím.

BROWN: Dnes odpoledne jsem navštívil pana Taylora. Našemu milému řediteli nebylo nijak dobře. Dlouho jsme si povídali a on jaksi naznačoval, že má pocit, že svou nemoc nepřežije.

SMITH: Och, myslíte opravdu ...?

BROWN: Ano, ano. Jakmile člověk cítí svůj konec, je nevléčitelný.

SMITH: Ubohý pan Taylor!

BROWN: Dělá si starosti s právním oddělením, které vedl tak inteligentně ... s takovou autoritou ... a s takovým porozuměním ...

SMITH: Máte pravdu, všichni jsme si ho hluboce vážili. Ale smím se zeptat, proč si dělá starosti?

BROWN: Jde o vás, pane Smithi ... Považuje vás za ... jak bych to řekl ... poněkud ... zkrátka, schází vám ... rozhodnost ... To je to pravé slovo.

SMITH: Já vím ... A je mi to líto.

BROWN: Jsem si jist, že budete přesto dobrým ředitelem. Určitě.

SMITH: Doufejme ...

BROWN: Och, abych nezapomněl . . . Neříkal jste snad paní Esther, že jdete sem? A neviděl vás nikdo, když jste vcházel do mého domu?

SMITH: Ne, Esther myslí, že jsem v klubu a pro jistotu jsem si vyhrnul límec. Moc se mi líbí, jak z našeho setkání děláte úplnou detektivku a jsem hrozně zvědavý, proč jste mě pozval.

BROWN: Hned k tomu přijdeme. — Pane Smithi, brzy budete zastávat místo vedoucího právního oddělení firmy Browery & Browery, závodu založeného v r. 1856. *(Ticho. Brown marně čeká na Smithovo přitakání)* . . . Tady máte konečně vyvrcholení svého života, plného lopocení a věrností!

SMITH *(rozpačitě)*: Díky, pane Browne.

BROWN: Je vám jednapadesát let a těšíte se skvělému zdraví. Mně je padesát a nastoupil jsem u firmy rok po vás. Nemám tedy nejmenší vyhlídku, že bych se někdy mohl stát ředitelem právního oddělení.

SMITH: To je mi líto, ale jistě se dostane i na vás. Třeba mě jednoho dne skosí infarkt . . . *(Směje se)*

BROWN: Na to jste v příliš dobré kondici: zdravá životospráva, žádné neřesti. Přijměte můj obdiv! — Na to se napijeme. Nemáte chuť?

SMITH: Bože můj . . .

BROWN: Ochutnejte ten likér! Schovávám jej pro zvláštní příležitosti. *(Vstane a jde k servírovacímu stolku. Obrátí se k Smithovi zády. Vezme láhev a naplní sklenice. Pak vytáhne z kapsy malou, podezřelou lahvičku a aniž si všimá toho, zda ho Smith pozoruje, nalije z ní několik kapek do modré skleničky. Během této akce nepřestane Brown mluvit. Smith se obrátí k publiku, tvář strhanou hrůzou: pochopil!)*

BROWN: Když jsem byl ještě dítě, říkali mi žertem rodiče, počestní dělníci: „Až budeš ředitelem u Browery & Browery, pak do toho budeš smět mluvit!“ A já o tom snil, jak já o tom snil . . . bez přestání! Rozhodl jsem se tedy stát se ředitelem u firmy Browery & Browery. Když jsem dospěl do let, kdy si člověk volí povolání, zeptali se mne rodiče, čím bych chtěl být. Ihned jsem odpověděl: „Chci jít do zaměstnání k firmě Browery & Browery.“

(Vrátí se ke stolu, obě skleničky v ruce)

Co je vám, pane Smithi? Není vám dobře?

SMITH: Hm . . .

BROWN: Napijte se! To vás postaví zase na nohy.

SMITH: Myslíte . . . ?

BROWN: Jistě, jistě, jsem přesvědčen, že likér vám bude chutnat. Na neštěstí nemám dvě stejné skleničky. Vemte si tu, která se vám víc líbí, pak vám to bude chutnat ještě líp.

SMITH: Nu, bože můj . . . já nevím . . . já . . . já . . . si vezmu tu červenou.

BROWN: Ale prosím, ta je velice hezká!

SMITH: Děkuji.

BROWN: Ale co to vidím? Sklenička je potlučená! Z takové skleničky přece nemůžete pít!

SMITH: Ujišťuji vás, že mi to nevadí.

BROWN: Pane Smithi. Jste mým hostem! Nikdy bych nepřipustil, abyste pil z otlučené skleničky. Nezlobte se, ale červenou si vezmu já!

SMITH: Nu dobrá! Promiňte mi, pane Browne!

(Skleničky stojí před nimi, ale žádný z nich se jich nedotkne)

BROWN: Představte si, pane Smithi, celý život jsem snil o tom stát se ředitelem právního oddělení. Po všechna ta léta, kdy pan Taylor to místo zastával, jsem ho pozoroval, a sám jsem v duchu různé případy rozhodoval. Pokaždé, když pan Taylor rozhodl stejně, mohl si jen gratulovat. Tady vidíte nejlepší důkaz, že jsem pro vedení právního oddělení jako stvořený.

SMITH: To všechno je velice zajímavé.

BROWN: Ostatně mi pan Taylor ještě dnes odpoledne řekl: „Můj milý Browne, jste jako stvořený k tomu, abyste mě nahradil. Máte všechny vlastnosti potřebné pro vedoucí funkci. Jste prostě machr.“ — Ano, tento výraz použil! Smithi, jsem machr.

SMITH: Já vím, pane Browne, že jste machr.

BROWN: Taylor mě požádal, abych vám pomohl, poradil ... jedním slovem ... Abych vám ve zkušební době stál po boku ... pochopitelně jen tehdy, když mi to dovolíte.

SMITH: Ale ... zajisté! Jste velice laskav, pane Browne.

BROWN: Po léta jsem studoval vystupování a výraz obličeje budoucího ředitele, stál jsem před zrcadlem a pracoval a piloval na sobě ... Už jsem dosáhl jisté dokonalosti ... Ale vy, pane Smithi, jste hloupou náhodou nastoupil u firmy Brewery & Brewery o rok dřív než já ...

SMITH: Ani nevíte, jak je mi to líto, pane Browne! Je to opravdu strašné!

BROWN: Co chcete, to je prostě směla ...

SMITH: Jsem vám vděčen, že jste se mi svěřil se svými starostmi ... A podívejte se, já se vám taky k něčemu přiznám ... Víte, mně na tom místě vlastně tolik nezáleží ... Mám strach před každou odpovědností. Chci mít svůj klid. Já ... já si žiju vlastním životem ... Ano, manželství s Esther mi nepřineslo ono uspokojení, po kterém jsem toužil. Nu ... Esther je žena ... má svou hlavu, má, jak bych to řekl ... jisté ambice. Ve mně nenašla muže, který by mohl uskutečnit její sny, a trochu mi to zazlívá. Snad taky proto, že jsem žil poněkud v ústraní ... a zabýval se svými zálibami ... Ani byste netušil, jakou radost mám ze své sbírky známek.

BROWN: Chápu vás a cítím s vámi! Věšíte hlavu, pane Smithi. Nechcete raději šálek čaje?

(Natáhne ruku, chce vzít skleničku, stojící před Smithem. Smith udělá unavené gesto. Brown se rozhodne jinak)

SMITH: Chápete nyní, jak velice toužím po tom neměnit svůj způsob života. Mně osobně nezáleží vůbec na tom stát se ředitelem.

BROWN: Tak proč to ... neodmítnete!

SMITH *(hlavu v dlaních)*: To nemohu. To je vyloučené. Co by tomu řekla Esther? Po všechna ta léta čeká jen na to. Neustále o tom mluví ... Ne ... opravdu, to nemohu.

BROWN: Přirozeně... *(Ticho)* Tak, na vaše zdraví, pane Smithi! *(Pozvedne svou skleničku, Smith zaváhá, pak pozvedne svou)*

SMITH: Na vaše zdraví, pane Browne! *(Napíjí se. Dlouhé ticho)*

BROWN: Jak vám chutná likér, pane Smithi?

SMITH: Hm ... výborně!

BROWN: Nepřipadá vám trochu hořký?

SMITH: Ne, ne, opravdu ne ...

BROWN: To je divné, vlastně by měl chutnat nahořkle ...

SMITH: Máte jistě pravdu, je to možné. *(Pořádně upije)* Ano, máte pravdu. *(Ticho)*

BROWN: Musím se vám k něčemu přiznat, pane Smithi!

SMITH: Ano?

BROWN: Nalil jsem vám do skleničky jed. *(Ticho)*

SMITH: Já vím. *(Ticho)*

BROWN: Jakže? A přesto jste se napil?

SMITH: Hm ... ano ...

BROWN: Proč?

SMITH: Těžko říct. Myslím, že v tom hrála jistou roli moje nesmělost. — Tak teď jste tedy ředitelem! *(Tíse se směje)*

BROWN: Jsem rád, že to berete takhle.

SMITH: Ubohý pane Browne, způsobil jsem vám tolik trápení ... Odpusťte mi!

BROWN: Prosím, říkejte mi Spencer. Vám nic nevyčítám! Ale málem by souhra neblahých okolností ohrozila mou budoucnost. *(Usmívá se)* Teď jsem klidný. Děkuji, Bustere. *(Ticho)*

SMITH: Esther! Ubohá Esther! Co z ní bude? Nemohl byste se o ni postarat? Vy jste sám a Esther je ještě velice žádoucí žena.

BROWN: Platí. Přejete si ještě něco?

SMITH: Ó ne. Nechci vám dělat potíže.

BROWN: Těšilo by mě, kdybych vám mohl prokázat nějakou laskavost.

SMITH: Snad byste mohl dohlédnout na to, aby se někdo ujal mé sbírky známek.

BROWN: Ale rád.

SMITH: Budu trpět?

BROWN. Ne. Pročetl jsem spoustu příruček. Jed je bezbolestný. Vyzkoušel jsem ho na všech kočkách z okolí. Ale jak vidím, čas pokročil. Promiňte, ale teď už to nebude dlouho trvat ...

SMITH: Bohužel vás nemohu požádat, abyste pánům Browery & Browery dal sbohem za mne.

BROWN: Bohužel ne.

SMITH: Spencere, mám ještě jednu otázku. Nevím, smím-li se odvážit ...

BROWN: Řekněte to bez obav, Bustere!

SMITH: Co zamýšlíte udělat s mou mrtvolou?

BROWN: Na všechno je pamatováno. Ve sklepě je připraven rýč a lopata. Vykopal jsem hlubokou jámu. Čekám na váš skon a pak vás pohřbím.

SMITH: To je od vás velice milé.

BROWN: Smím se vás zeptat, kolik vážíte, Bustere?

SMITH: Sedmdesát tři a půl kilogramu.

BROWN: Sedmdesát tři a půl — lehký zrovna nejste ... Ani si netroufám vás o to požádat, ale nešel byste teď se mnou do sklepa? Nemusel bych vás totiž ... potom ... nést ...

SMITH: Ale rád! Že jsem na to nevzpomněl sám? Odpusťte. *(Vstanou)*
Kde mám klobouk?

BROWN: Tady, Bustere.

SMITH: Děkuju ... Po vás, Spencere ...

(Oba odejdou)

O p o n a

2. jednání

1. obraz

(Brownův sklep, dosti prázdný. V rohu zahradní nářadí. Několik beden, které slouží k sezení)

BROWN: A jsme tady. Prosím, račte vstoupit.

SMITH: Jděte napřed.

BROWN: Až po vás. *(Objeví se oba)* Je tu poněkud chladno a vlhko.

SMITH: To nebude tak zlé. Uvidíte ...

BROWN: Dobře. Tak tedy ...

(Sednou si na bedny. Následuje pauza)

SMITH: Jak vidím, začal jste už kopat jámu ... Musí to být velice namáhavé.

BROWN: Nemluvte o tom, Bustere! Nenávidím práci s krumpáčem ... Jsem duševní pracovník. Kromě toho člověku naskákají puchýře. Velice nepříjemné!

SMITH: Každé léto, když jsme jezdili k bratranci Errolovi, jsem pracoval trochu na zahradě. Velice mě to bavilo ... Ano ... V takových chvílích mě Esther nechala na pokoji ...

BROWN: Jestli vám to nevádí, dokopu tu jámu.

SMITH: Prosím, beze všeho ...

BROWN: Víte, musím napsat ještě pár faktur, než si půjdu lehnout ... Přivydělávám si tím na kapesné ...

SMITH: A já vás oloupil o celý večer! To mě ale hrozně mrzí!

BROWN (*kope*): Kdyby mě moji budoucí podřízení viděli, jak si tady hrají na zahradníka, ztratili by všechnu úctu.

SMITH: Pomohu vám, Spencere. Budu si připadat jako na dovolené.

BROWN: Bustere, jste opravdu roztomilý člověk.

SMITH: Odpočiňte si, musíte být unaven. (*Brown si zase sedne, Smith pracuje jako divý. Pak se vzpřímí*) Je vidět, že mám praxi, že? (*Usmívá se. Pauza*) Člověk se cítí jako znovuzrozený.

BROWN: Ještě tamhle to trochu vyberte. Tam vpravo! Ano ...

SMITH: Stačí to tak?

BROWN: Ano. Pomohu vám zase nahoru.

SMITH: Teď mě napadá: kdybych tady zůstal, nemusel byste mě potom snášet dolů,

BROWN: Nemohu připustit, abyste vypustil duši v tak nepohodlné poloze. Ihned zase vylezte, prosím vás o to!

SMITH: Když na tom trváte ... ale moc praktické to není.

BROWN: To jistě. — Ale myslel jsem především na vás.

SMITH: Copak já ... (*Smith si zase sedne pak si lehne. Obecenstvo v hledišti ho tedy vůbec nevidí*)

BROWN (*pohlédne na hodinky*): Ach, jak ten čas běží ...

SMITH (*vystrčí ruku z hrobu, aby se rozloučil s Brownem*): Sbohem, milý příteli, přeji vám hodně úspěchu.

BROWN: Ještě jednou vám děkuji, Bustere — —
(*Náhle zaklepání na dveře*)

2. obraz

(*Titíž, Taylor*)

TAYLOR: Mohu vstoupit?

(*Smith se vzpřímí*)

BROWN: Pro smilování boží! To je přece hlas pana ...? Okamžik, prosím!

TAYLOR (*meztím unikl do sklepa, usmívá se*): Dobrý večer, přátelé.

BROWN A SMITH: Dobrý večer, pane Taylore!

TAYLOR: Jelikož v bytě nikdo nebyl, řekl jsem si: podíváš se prostě do sklepa ... To je logické, že pane Browne?

BROWN: Hmm ... nu ... mám radost, že je vám líp. Zdá se, že jste zase v pořádku.

TAYLOR: Ano, cítím se opravdu dobře.

BROWN: Člověk si vždycky dělá zbytečné starosti!

TAYLOR: Nechci vám nic zastírat, milý příteli — nikdy jsem tomu vlastně nevěřil, že by můj stav byl skutečně tak vážný.

BROWN: Opravdu? Och ...

TAYLOR: Byl to jistým způsobem ... jakýsi žert. Ano, celý můj život pro-

bíhal tak vážně ... jednou jsem si přece něco takového mohl dovolit. Člověk nažene lidem trochu strachu, kdekdo se znepokojí. „Ubohý pan Taylor nás brzy opustí...“ A pak najednou ... hop! Už je zase tady a je zdravý jako buk! A všichni se radují! Rád lidi potěším.

SMITH: Mám opravdu velkou radost, pane Taylore!

TAYLOR: Já vím, že jste dobrý člověk. Proto vás mám tak rád.

SMITH: Oh ... přivádíte mě do rozpaků!

TAYLOR: Copak děláte v té jámě?

SMITH: Nu ... víte ...

BROWN: My tady ... kopeme ... takový koníček ...

TAYLOR: Aha ... nu, přede mnou se nemusíte stydět ... Jen si kopejte ...

BROWN: Zrovna jsme si udělali přestávku ... Jak je vám, Bustere?

SMITH: Cítím slabou křeč ...

TAYLOR: Pan Smith je nemocen?

BROWN: Ne, jen trochu unavený ...

(Ticho. Taylor pozoruje oba muže, kteří jsou zřejmě v rozpacích)

TAYLOR: Poslouchejte, Browne, když se kope jáma, obvykle se do ní chce taky něco dát ... že?

BROWN: Jistě ... Přijdete zítra zase do kanceláře, pane Taylore?

TAYLOR: Ano. Mám dokonce velké plány: úplnou reorganizaci právního oddělení. Četl jsem knihu o amerických metodách organizace. To mě tak zaujalo, že jsem vypracoval nové návrhy, které chci předložit pá-nům Browery & Browery. *(Ticho)* Zdá se, že vás to nijak nezajímá.

BROWN: Ale ano, zajímá ... Jestli se domníváte, že to naší dobré staré firmě pomůže, máte jistě pravdu ...

TAYLOR: A vy, pane Smithi?

SMITH: Jistě, jistě ... určitě.

BROWN: Jak se cítíte?

SMITH: Dobře ... ještě necítím nic.

TAYLOR: Máte v úmyslu zůstat v té jámě dlouho? Vykopali tu jámu snad pro vás, hm, Smithi?

SMITH: No ... já ...

TAYLOR: Browne, vy filuto, to se vám povedlo!

BROWN: Já vám nerozumím, pane Taylore!

TAYLOR: To byl jen žert! Jsem dnes večer ve výborné náladě.

BROWN: Musím uzavřít ještě několik účtů ...

TAYLOR: Tak to vás opustím. Pane Smithi, mohu vás zavézt domů, můj vůz stojí asi 200 m odtud.

SMITH: Jestli vás to nebude obtěžovat ...

BROWN: Ne, ne! Buster musí tu jámu zase zaházet ... Nu ... Když někdo vykope jámu, musí ji pak taky zasypat.

TAYLOR: To je logické! Zatrachtilý Brown! Myslí na všechno, co? Jste velice schopný ... schopný všeho, že? *(Ticho)* Buďte zítra včas v kanceláři, Smithi!

SMITH: Ano, pane Taylore! Dovoluji si poznamenat, že jsem ještě nikdy v životě nepřišel pozdě.

TAYLOR: Já vím, to je vaše veliká přednost. Ale člověk nikdy neví ... Cítíte se dobře?

SMITH: Je mi báječně! Děkuji vám, že si kvůli mému zdraví děláte takové starosti.

TAYLOR: Mám vás rád, Smithi. Myslím, že nastal vhodný okamžik, abych se vám k něčemu přiznal. Taková příležitost se mi hned tak nenaskytne. Mohu mluvit před panem Brownem?

SMITH: Hm ... Spencer je můj přítel. *(Brown si sedne a zírá na zem)*

TAYLOR: Milý Bustere, mám s Esther již řadu let poměr.

SMITH: O tom se mnou Esther nikdy nemluvila.

TAYLOR: Já vím, nechtěla, abyste se to dozvěděl.

SMITH: Stál jsem v cestě vašemu štěstí. To je mi líto ...

TAYLOR: Jak často jsem vás v duchu posílal k čertu ...

SMITH: Ach, to mě ale rmoutí! Měli jste mi to říct! Postaral bych se už o to, abych vám nebyl na obtíž.

TAYLOR: Častokrát jsem Esther navrhoval, aby se dala rozvést. Ale ... Vždyť ji znáte, má takové přísné náboženské zásady. Nechtěla o tom ani slyšet.

SMITH: Nikdy jsme se tímto tématem nezabývali. Smím se zeptat, od kdy Esther a vy ...

TAYLOR: Och ... to je hezky stará záležitost, datuje se už od vaší svatby. Esther byla tenkrát velmi hezká mladá dívka, milovali jsme se, ale bohužel jsme se mohli vídat jen tajně. Moji rodiče nebyli totiž s mou volbou srozuměni. Namítali, že Esther není dost bohatá. Ale já byl rozhodnut toho nedbat. Dramatický obrat však nastal na jednom večíрку, na který jsme byli pozváni. Oba. Udělal jsem chybu, že jsem tančil v příliš těsném objetí s Eleonorou Callaghanovou. Esther byla celá bez sebe. Vmetla mi do tváře, že si vezme prvního člověka, který se jí namane, a vyběhla z místnosti. To bylo v prosinci.

SMITH: V lednu jsme se brali.

TAYLOR: V únoru jsme se setkali opět, padli si do náručí a plakali nad svým ztraceným štěstím. Bylo třeba najít nějaké řešení. ... Každý týden patřila jedna noc nám: čtvrtek.

SMITH: Ve čtvrtek chodívala vždycky ke své sestřence Stelle — jak říkala.

TAYLOR: Každoročně jsme strávili dva nádherné týdny ve Skotsku.

SMITH: To jezdila ke své sestře do Devonshiru. — Ubohý pane Taylore! Měl jste smutný život ... Musel jste počítat hodiny! Budete mi moci někdy odpustit? Co myslíte, Spencere?

BROWN: Věděl jsem o celé věci hned od začátku ...

TAYLOR: Je to pravda, Browne?

BROWN: Kdekdo o vašem poměru ví, pane Taylore.

SMITH: Byl bych se dal rád rozvést.

TAYLOR: Esther je neoblomná. Bylo by jen jedno řešení: vaše smrt.

SMITH: Oh ... na to jsem nevzpomněl ... máte pravdu ...
TAYLOR: To od vás nemohu žádat. To by bylo nelidské, že, pane Browne?
BROWN: Jste rafinovaný, pane Taylore!
TAYLOR: Skutečně, ha, ha? Cítím opravdovou úlevu! Podvádět svého podřízeného — to není nic příjemného.
SMITH: Ještě dobře, že jste se mi svěřil ...
TAYLOR: Máte rád rum? Mám ve voze rum. Skleničku rumu přece neodmítnete, že Browne? *(Odejde)*

3. obraz

(Brown, Smith)

SMITH: Milý člověk, ten náš ředitel ...
BROWN: Ten bídák! Všemmu je konec, Bustere! Otrávil jsem vás nadarmo!
SMITH: Ale ne! Taylor si teď může vzít Esther ...
BROWN: Co je mi do Esther a Taylora ... Ach, celý jsem se zpotil ...
SMITH: Přitom je tady dosti chladno.
BROWN: Všechno to zlobení mému srdci nesvědčí, jsem náchylný k infarktu.
SMITH: Obávám se, že už nejsem s to události přesně sledovat ...
BROWN: Když jsem ho dnes odpoledne navštívil, neporadil mi pochoptitelně, abych vás zabil. Ale řekl mi: „Ach, milý příteli, jaká škoda, že se nestanete mým nástupcem vy! Moje právní oddělení bude ve psi. Smith by měl zmizet ... jednoduše zmizet ...“
SMITH: To řekl?
BROWN: Ředitel ... Nikdy nebudu ředitelem. Dělal si ze mne blázný. Víte, Bustere, jak se tomu říká?
SMITH: Ne.
BROWN: Vražda pomocí prostředníka.
SMITH: Jestli vám dobře rozumím, ví tedy pan Taylor o mé blízké smrti?
BROWN: Pochopitelně. A já ... já už jsem se v duchu viděl, jak se starám o Esther ...
SMITH: Víte, Esther ráda poroučí.
BROWN: Miluji mateřské ženy!
SMITH *(vytáhne z kapsy fotografie, hledí dojatě na obrázek)*: Dali jsme se vyfotografovat v plavkách v Boulogne-sur-Mer. Před dvaceti lety ...
BROWN: Vidím jen Esther ...
SMITH: Stojím za ní. Držím slunečník. Byla velice krásná.
BROWN: Je stále ještě krásná! Zastrčte tu fotografii! Chcete mou ránu zase zjitřit? Kdybych jen věděl, co mám dělat?
SMITH: Tak tedy ... Taylor vám řekl, abyste mě ...

BROWN: Ne, to ne, ale naznačil mi to, vsugeroval mi to ...

SMITH: A to všechno kvůli Esther ...

BROWN: Všiml jste si, jak se na mě díval, jak se přetvařoval...? Ach, co mám dělat? Začíná mi být horko.

SMITH: Bylo by možná jedno řešení...

BROWN: Je tu tak málo vzduchu.

SMITH: Nevím, jak to říci. Kdyby ten pán zmizel ... pak byste měl možnost stát se ředitelem.

BROWN: Vy jste geniální, Bustere, ale ... je naším ředitelem a — víte — vztáhnout ruku na představeného ...

SMITH: Máte pravdu, ale ... za těchto okolností ...

BROWN: Já vím, já vím, to je ten můj zatracený komplex méněcennosti, sužuje mě už dávno ... Nešťastné dětství, víte. Odjakživa mi to dělalo potíže.

SMITH: Chápu. Přesto ... *(Ticho)* Och, snad bych vám tu službu mohl prokázat já. Nemám už takřka co ztratit. Pak byste si tu vraždu aspoň nemusel vzít na svědomí...

BROWN: Bustere, příteli, to od vás nemohu žádat.

SMITH: Ale pročpak, udělám to rád! Malý důkaz mého přátelství!

BROWN: Tak platí. Ale to nesmí být příliš dlouho pryč.

SMITH: Jak ho vlastně máme ... tento?

BROWN: Ach ... jakou zbraní? Touhle. *(Vyndá z kapsy revolver)*

SMITH: Vy jste ozbrojen, Spencere?

BROWN: Pro případ, že byste byl kladl odpor.

SMITH: To jste měl o mně ale prachšpatné mínění!

BROWN: Opuštěte mi! ... Měl by se vylákat do hrobu...

SMITH: To už přenechte mně!

BROWN: Slyším, že se vrací. Rychle na místo!

4. obraz

(Titíž. Taylor)

(Smith je v hrobě, pro obecnostvo neviditelný)

TAYLOR: Pravý jamajský rum, myslím, že vám bude chutnat. Není našemu příteli snad dobře?

BROWN: Bolí ho trochu břicho.

TAYLOR: Rum ho postaví na nohy.

BROWN: Myslím, že bychom ho raději měli nechat na pokoji. Nefukneme si?

TAYLOR: Mám jen jednu skleničku.

BROWN: Napijte se první, pane řediteli! *(Brown nalije do skleničky rum)*

TAYLOR: Na vaše zdraví, Browne!

BROWN: Cigaretu?

(Brown zapálí Taylorovi cigaretu. Taylor upije svůj rum malými doušky. Smith ulehl, není ho vidět)

TAYLOR: Zdá se, že Smith je nemocen. Neměl byste mu jít pomoci?

BROWN: Byl bych raději, kdybyste tam šel sám.

TAYLOR: Máte špatné svědomí?

BROWN: A vy, pane Taylore?

TAYLOR: Úmysl neplatí, pane Browne!

SMITH: Haló! Haló! Pane Taylore!

BROWN: Pane Taylore, Smith vás volá.

TAYLOR: Aha ... děje se něco, Bustere?

SMITH: Tak rád bych se omluvil, nebo se o to alespoň pokusil. Kdybyste laskavě sestoupil ...

TAYLOR: Beze všeho. *(Brownovi)* Ale hrob je hluboký.

SMITH *(ukáže fotografii)*: Stará upomínka, fotografie Esther.

TAYLOR: Takových mám několik.

BROWN: Zarmoutíte ho.

TAYLOR: Mám nové kamaše, nerad bych si je zamazal.

SMITH: Její fotografie v plavkách ...

TAYLOR: V plavkách ...

BROWN: Trochu pohybu vám neuškodí, pane Taylore. A kromě toho mám kartáč na šaty.

TAYLOR: Nu dobrá! Člověk má být velkorysý! A prozíravý, Browne, prozíravý, to je moje zásada.

(Sestoupí dolů. Vstoupí do hrobu, sehne se a zmizí obecenstvu z očí)
Bustere, starý příteli, není vám dobře?

(Brown jeví známky netrpělivosti. Zdá se, že Smith váhá)

Copak to máte v ruce...?

Výstřel. Ticho. Slabý proužek kouře vystupuje z jámy. Ruka podává nahoru zbraň. Brown ji vezme do kapesníku, kvůli otiskům prstů. Smith vystoupí nahoru, je bleďý, ošizený)

BROWN: Jen vylezte, milý příteli. *(Podá mu ruku)*

SMITH: Děkuji.

BROWN: Teď tu máme rum, tak ho vypijeme.

SMITH: Dnes večer jsem už pil dost.

BROWN: Odpusťte, ale teď se musím posilnit. Srdce ...

SMITH: Ale prosím! To je zvláštní, jak dlouho trvá, než začne jed působit.

BROWN: Jen si nedělejte starosti, Bustere, dal jsem vám mírnou dávku. Ta působí pomalu.

SMITH: Pro vás to musí být nudné. Promiňte, že vás zdržuji ...

BROWN: Některým kočkám to trvalo až půl dne, než chcíply. Víte, je velice zajímavé studovat, jak jed reaguje. Necítíte slabou závrat?

SMITH: Ano a mám pocit, jako kdybych měl vat u v nohách.

BROWN: Výborně, tak to máme na nejlepší cestě . . . Promiňte, není mi nějak dobře. *(Rozezne si knoflík u límce)*

SMITH: Mohu vám snad pomoci, Spencere?

BROWN: Potřeboval bych trochu coraminu. Bohužel už žádný nemám.

SMITH: Neměl bych vám dojít do lékárny?

BROWN: To by nebylo rozumné. Kdybyste zemřel na ulici, ihned bych upadl v podezření.

SMITH: Máte pravdu, člověk nemá dělat fušerskou práci!

BROWN: Není mi vůbec dobře . . . *(Ticho. Brown dýchá s obtížemi. Velice důstojně sestoupí do hrobu. Sedne si, pak si lehne. Smith ho pozoruje, strnulý údivem.)*

SMITH: Považoval byste za indiskrétní, kdybych se zeptal na důvod vašeho podivného počínání?

BROWN *(slabě)*: Nikdy jsem neměl štěstí. Mé povýšení mi uteče před nosem.

SMITH: To nic není! To přejde!

BROWN: Tentokrát ne. Není to na mně vidět, ale velice snadno se rozčílím.

SMITH: Chcete, abych zavolal lékaře?

BROWN: Třeba zemřeme společně. — To je ale směšné!

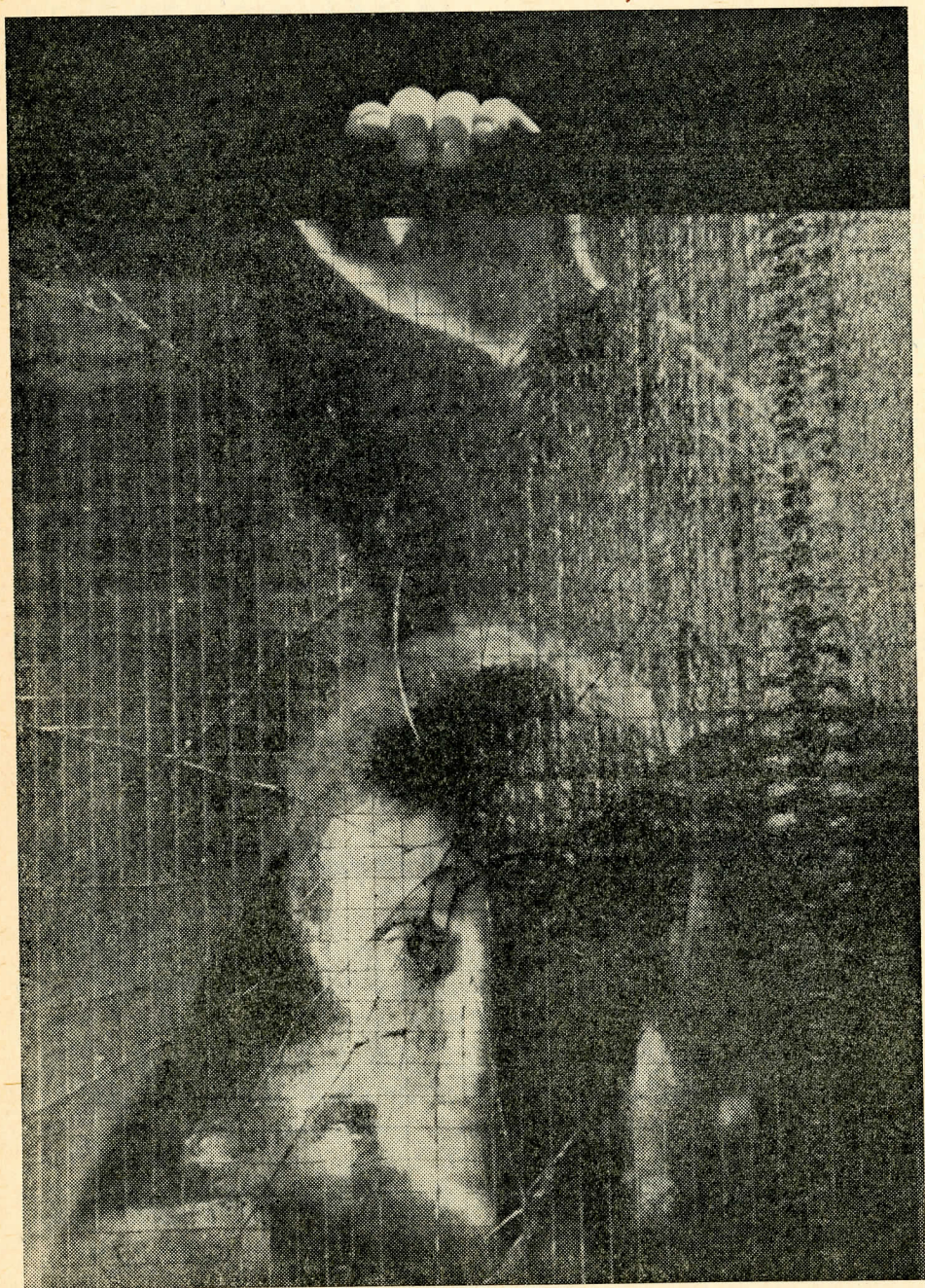
SMITH: To je.

BROWN: Slíbil jsem na zítřek to zúčtování, nerad porušuji slovo.

(Brown zemře)

SMITH *(tiše)*: Spencere, Spencere, slyšíte, Spencere . . . Vy žertujete! *(Vztyčí se. V jeho obličeji se zračí nekonečný smutek. Zavrtí hlavou)* Co je vlastně člověk? *(Podívá se na hodinky)* . . . Je pozdě, Esther si bude dělat starosti. *(Najednou se chytne za břicho, malinko zkřiví ústa. Podívá se do hrobu)* Hodný Spencer — nechal mi ještě trochu místa. *(Opona padá, když Smith sestupuje do hrobu)*

O p o n a

Satirické divadlo Večerní Brno uvedlo pořad Mít zelené tělo. Na 1. straně obálky Marie Beránková, nahoře Ladislav Frey. Foto O. Rybák

ČLOVĚK A MYŠLENKY

Šanson

Hudba i text: Jindřich Brabec

Volně

Dmi *Gmi*

Najít tak rentgen na myšlen-ky, aby i led, malý, tenký tál -

A7 *Dmi* *D7*

a nemít život na místen-ky, aby ses už podle plenky zdál, -

Gmi *Es* *Edim* *G7* *C7*

zkoušet stále vá-hu vá- hy, život ne- měřit - na sá- hy, to je to.

F *F*

co člověk stále hledá! U-licí

Bb7+ *F* *F*

rovnou toužímjít, i když tam je-ště voní

Gmi *Es7* *As* *Fmi*

najít tak rentgen na myšlenky, a čisté čelo chtěl bych mít

Gmi *G9* *Gmi*

a-by i tenký led už tál a nemít život

F7 *D9-5* *Gmi* *Hdim*

na mí-stenky, i když se na něm u-sa-dí mála špi- na

C7 *F* *Bb7+* *F*

plenky zdál to namně nechtěj-te. abych se skryl, či za rohem kdesi

Gmi *C7* *1.F* *A7* *2.F*

zí- val. O-o - jé- e u- li- cí rovnou toužím jít, .

aby se kde- kdo na mne dí- val. dí- val. O-ó o jé- e *ad*

KDYŽ HRAJOU BEATLES

Hudba: Petr Skoumal / Text: Jan Vodňanský

8 Ahoj větre, cuchej, když do vlasů mi vlí- tíš a mně je
juchej, když hrajou Beatles, když hrajou Beatles, když hrajou
beat, kdo by nechtěl být na svě- tě, je, je, pokud není
hluchej a pokud sly-ší Beatles, tak větre cuchej tv vlasy, kam si
vlítl, když hrajou Beatles, já tebou být, tak bych stou
pís- ní od-letěl, je, je, je.. Za kopec, kde domy končí, nocí černou
od sazí, vlaky se tam s městem loučí, když za no- ci odchá- zí, jak před prvním
po- lí- bením, slyšíš moje srdce bít, jak mo- hu za- po- menout na big
beat. Tak větre cuchej, když do vlasů mi vlí- tíš neb nejsem
hluchej, chci hrát jako Beatles, hrát jako Beatles, kdo hraje beat,
aby nechtěl na světě být, je, je. a- by nechtěl na světě být!

KLUB ZA STARÉ KRKONOŠE

JOSEF PODANÝ

Přátelé, rodáci!

Jistě neušlo vaší pozornosti, že Černé jezero už není ani zdaleka černé, Čertovo není čertovo, jak jsme byli zvyklí, po desítiletí bludičky nikoho neobloudily a dokonce ani mistr Hýkal nehýká tak...

Promiňte, prosím.

Rodáci, přátelé!

Jistě neušlo vaší pozornosti, že Bílé Labe už není ani zdaleka bílé, Velká Úpa není velká, jak jsme byli zvyklí, na Sněžce (1602) taje, a dokonce i mistr Krakonoš krakonošil naposledy léta Páně 1907. A to byl ještě spatřen podnapilým stárkem Hechtlem ze Špindlerova Mlýna, takže na to není tak docela spoleh.

Zkrátka ty naše Krkonoše už nejsou zdaleka takové Krkonoše, jak jsme byli zvyklí.

Zatahují nám sem lanovky a cestovní ruch, tak zvaná Horská záchranná služba nedá zmrznout málem ani skřivánkovi, který si vrzne, a lidové poudačky nám píše lékárnice. Ani nevím, jestli je to smutné, nebo spíš hanba.

Kde je ta rázovitá idylka prostých výrobců hraček, jejichž talentované prosté prsty zpracovávaly dovedně špalík dřeviny? Volám.

Kde jsou ty časy, kdy špacír z Míseček vyžadoval celého člověka, znalého krás i úskalí zdejšího klimatu? Ptám se.

Ve psí. Odpovídám.

A co je nám hergot po dvacátém století? Neudržíme se a poprvé v životě klejí. A plná třetina členstva nemá ani zaplacené příspěvky!

Dovolte mi malou odbočku. Děkuji, už je to dobré.

Kdysi jako mladý hoch toulal jsem se po půvabných stráních a tak jsem se do

zelené barvy zahleděl, že se zčista jasna snesla noc. V dálce jsem spatřil malé světlé. Došel jsem, zaklepal a vešel do chalupy. Na posteli ležela bělovlasá stařena a jediný pohled stačil, abych věděl, že je na smrt nemocná.

— Poudám, chlapče, oslovila mě. Samo nebe mi tě posílá. Pověz Krakonošoj, že tu ležím bez pomoci, ať pro mě něco udělá.

— Povím, stařenko, povím, povídám. Ale jak Krakonoše naleznu, když ho tu není?

— Prauda, připustila stařenka. Ale zavolej do hor, on už to uslyší.

A tak jsem vyšel před chalupu a volal do hor.

A pak to bylo náh jako že Krakonoš přišel převlečený za doktorem ve Vrchlabí, za lékárníka, nebo ne, za lékárníka ne, myslím, že za drvoštěpa, jo, za drvoštěpa. A říkal doktorovi, aby všeho hned nechal a běžel za tou babkou, jenže ten doktor že prej ne, že je to dálka a náh to tak dopadlo, že dovopravdy nešel nebo co, takže ta babka zůstala bez pomoci. Jenže! Krakonoš se dopálil a toho doktora potrestal, náh jako že dostala dceru souchotě nebo že mu kluk utek ke kaharetu, já už pořádně ani nevím... No.

Proč vám to tu, přátelé a rodáci, vyprávím? Správně. Bylo nám třeba telefonů, jejichž dráty křížem krážem spoutaly svým chladným a bezcitným kovem naše hory? Bylo? Ano, nebylo!

A pohleďte dnes!

Pod kopci nám udělali přehradu s jezerem, romantické okolí Čertovy stěny dnes už nikoho nepřiláká, snad jen turisty na Lipno. A rašeliniště v okolí Lenory...

Promiňte, prosím!

A pohleďte dnes!

Čistou vodu, vytékající z Krkonoš, ničí papírny a do Špindlu se jezdí na neděli Pražáci rozesoupnout. Proto bych navrhol taková následující opatření, která by pomohla restaurovat zašlou krkonošskou...

Co prosím?

Tak to vidíte! A já to tušil hned, že jsem na Šumavě!

NEPTEJTE SE NA KLARINET

IVAN REHÁK

— Rád bych si koupil nějakou zvláštní gramofonovou desku! Něco opravdu originálního!

— Měl by to být džez?

— Ne, to ne!

— Nebo něco vážnějšího?

— Měl jsem na mysli spíše něco jako obdélník!

— To bude problém! Kdybyste chtěl čtyřhrannou nebo trojúhelníkovou, mohla bych vám prodat kulatou a vy byste si ji obstříhl!

— A do obdélníku by to nešlo obstříhnout?

— Snad ano, ale byla by hrozně malá! Leda, že byste si koupil dlouhohrající. Jenomže ta se zase poměrně špatně stříhá!

— Myslíte?!

— Nemyslím! Já to vím! Jsme přece Poradenská prodejna! Včera si tu jeden zákazník chtěl udělat spirálovitou...

— No a?

— Zničil nám troje obstříhovátka!

— Obstříhovátka?

— Teda nůžky!

— On na to šel nůžkama? Hledme, hledme, co si ti lidé nevymyslí!

— A s čím byste na to šel vy?

— S vtípem, s vtípem!

— S vtípem? Poslouchejte, slyšela jsem, že se dá s vtípem bodat, shazovat, bourat, zacházet i scházet, ale že by se s vtípem dalo stříhat?!

— A to je právě to! Kulatá gramofonová deska, stříhat nůžkami a...

— Já...

— Pst!

— Co je?

— Cítíte, jak je to banální?

— Ale...

— Ne, neříkejte nic a uvědomte si, že jsem mohl vejít a říci, dejte mi „Oči sněhem zaváté“, vy byste mi odsekla: „Promiňte, ale tady je pekařství!“ a náš život mohl být chudší o vzpomínku na tento rozhovor! Copak vy jste nikdy nezatoužila popovídat si s někým třeba o svetru upleteném z ultrakrátké vlny?

— Někdy...!

— Já také miluji bezcílné hovory a... vyjížďky! Vlastně jsem přišel pozvat vás...

— Víím to!

— Vííte?!

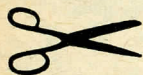
— Když totiž někdo přijde do pekařství a chce po mně klarinet, nebo začne s obdélníkovou gramofonovou deskou, vždycky skončí tím, že se mě zeptá, co dělám večer.

— Ale...

— Pst!

— Co je?

— Cítíte, jak je to banální?!

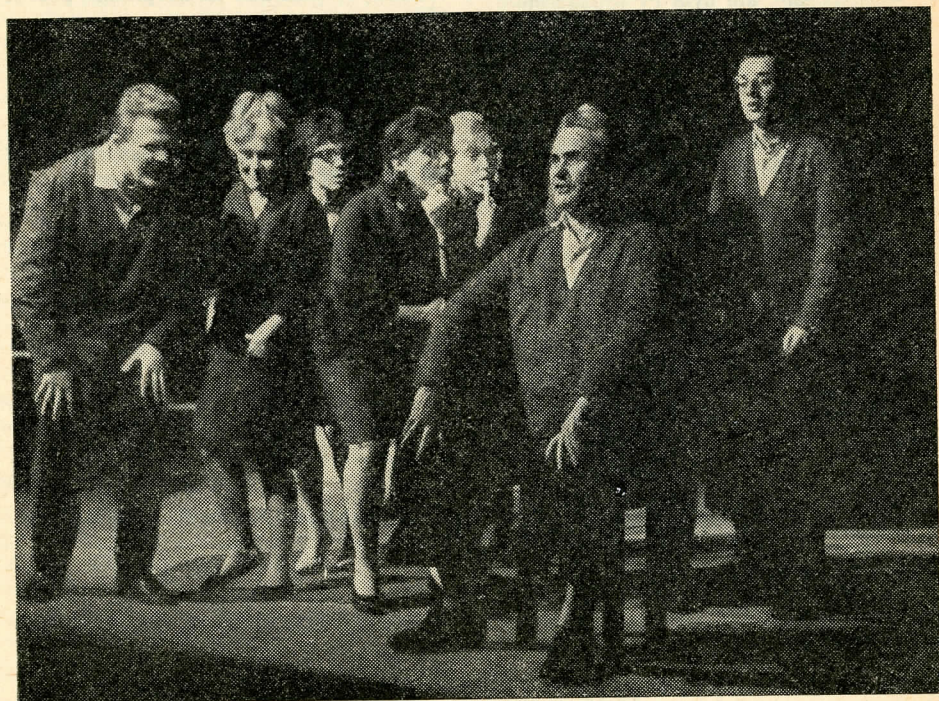
... Z ROHÁČE

Oleša mi smutně vřel: „Nie som už schopný písať. Napíšem: bolo škaredé počasie, a povedia mi, že to bolo počasie dobré pre bavlník.“

Ilja Erenburg

V satire je zbytočné používať pseudonym. Keď píšeš dobre, aj tak ti mnohí nevedia prísť na meno.

Jeden maturant sa teší, že už vstúpi do praktického života. To si chudák len myslí, že život je praktický...

Satirický kabaret USMV nastudoval v režii J. Dudka kriminalistický měsíčník To je zase případ. Snímky pořídil J. Pražák

TO JE ZASE PŘÍPAD

UKÁZKY
ZE SATIRICKÉHO
KABARETU
UMĚLECKÉHO SOUBORU
MINISTERSTVA VNITRA

WEST-FARGO-EXPRESS

IVAN VYSKOČIL

Úprava: Ladislav Vičar

OSOBY:

Vypravěč — Grill Lux

Jeho pomocník

Průvodčí — Penzista Vácha — Přednosta stanice

Místní mulatka — Barmanka

Přísl. VB — Šerif

Kasidy — Vymazal

Pedrák — Koudelka

Red — Horáček

Dadla — Kubánková

Mery — Bláhová

Na scéně se objeví Vypravěč v kovbojském oblečení — na krku černý šátek — s koltem v ruce — padne výstřel a mulatka utne.

VYPRAVĚČ: Pardon! (Profoukne hlaveň koltu a zastrčí je) West Fargo Express supěl krajem. (Z reproduktoru se ozve zvuk jedoucího vlaku, zahoukání) Průvodčí se marně snažil vysadit rozjařenou společnost v Davsonu. Lejdys end džentlmen byli nadšení rozzuřeným průvodčím a za milé honičky vagóny a kupátky dojeli do West Farga. Byla vypita láhev griotky.

(Světlo — na scéně seskupení pět kovbojů. Láhev jde z ruky do ruky. — Všechny tyto obrazy jsou strnulé a mimální pohyb velmi stylizovaný — tma)

Uhoněný průvodčí nedostal ani hlt.

(Světlo — obraz: Průvodčí lomí ruka — tma)

Ve West Fargu zapůsobilo kouzlo prérie, slunce a vypitá griotka. Kasidy mrštil od pasu prázdnou lahví tak obratně, že hned napoprvé trefil a omráčil kozu místní mulatky.

(Světlo — obraz: Mulatka, lomící ruka —

ma nad tesařskou kozou, rozjařená společnost se baví — obraz zůstává)

Dostalo se mu za to žhavého polibku od Dadly.

(Polibek — tma)

To bylo znamení pro ostatní. Westmani zahájili rodeo. Pedrákem a Redem byl zahrán špinavý zvěd, penzista Vácha Jan, na sto metrů do vzrostlého žita.

(Světlo — obraz: Penzista s vlajícím vousem na útěku, za ním rozjařená společnost — tma)

Red ukradl v místním salonu láhev becherovky, zatím co Kasidy a Pedrák poukali barmancinu pozornost produkcí s kolty.

(Světlo — obraz: barmanka — ruce vzhůru, dva s kolty, jeden s lahví — tma)

Všichni svorně vyvraceli ukazatele cest a u domorodců poslední zbytky dobrého mínění o naší mládeži. V táboře u zlato-nosného Colorada byla na oslavu vypita další láhev. Na hranici dohořívala cedule, která pod pokutou zapovídala rozdělávání ohně v těchto končinách. (Z reproduktoru zvuk praskajícího ohně)

Westmani odložili nábojové pásy a hráli

karty o přítomné dámy, které odložily stud.

(Světlo — obraz: Tři karbaníci při hře, opodál dvě dívky v ladném seskupení — obraz zůstává)

KASIDY: Tak bych nes, vole, vole!

VYPRAVĚČ: Nocí se ozýval blížící se dusot koňských kopyt. (Z reproduktoru zazní přibližující se dusot koňských kopyt. Během toho Vypravěč přetáhne černý šátek přes obličej, tasí dva kolty a posléze skočí mezi westmany, následován svým pomocníkem)

VYPRAVĚČ: Hands up, boys!

WESTMANI (se vyděsí, děvčata vypisknou, kluci vyrazí neartikulované skřeky — od této chvíle jsou neustále jakoby v transu)

VYPRAVĚČ: Hands up, boys (s úklonou) and girls! (Westmani za stálého úpění zvednou ruce) Apropos, džentlmeni! Nejsou náhodou mezi vámi Kasidy, Pedrák a Red, ti skunci?

WESTMANI (neartikulovaně vyjí): Nee, nee, éé!

VYPRAVĚČ: Vaše ctěné jméno! (Pistoli pod nos)

RED: Ho ho ho — Horáček Miloš.

VYPRAVĚČ: Cizinci, well?

WESTMANI: Jóóó!

VYPRAVĚČ (s napřaženými kolty): Jak, prosím?

WESTMANI (slušně vstanou): Ano, prosím. (Opět sednou)

VYPRAVĚČ: Tak je to správné. Pamatujte si to. A potkáte-li náhodou Kasidyho, Pedráka a Reda, cizinci, řekněte jim, že po nich jdeme a že budou viset. Nezapomeňte! Vzkazuje jim to Grill Lux a jeho komando! (Sáhne mezi kluky pro balíček karet, hraje s nimi) Pardon, amigos prominou. Pokud jde o karty, je u nás v kraji zvykem, že sázky her předem u mne nepřihlášených a nezdaněných propadají ve prospěch kulturního fondu. Pokud je mi známo, hrálo se o zde přítomné dámy. Nuže, prosím vsazené, aby se daly vsadit naším amigem pokladníkem do sedla. (Pomocník dá děvčatům koníčky na hůlce, jednoho podá i Luxovi) Račte potvrzenku, kabaleros? (Westmani úplně grogy, jen otevrou pusy, zvuk už z nich vůbec nejde, zavrtí zpitoměle hlavou) Ne? Tož —

(nasedne) — spakojnuju noč. Jupí! (Z reproduktoru zazní pár taktů „Jenom ty mě, můj koníčku“ — hraje Kmochova dechová hudba, zpívá soubor Lumír z Pankráce — jezdci obklušou jeviště a zmizí v portále — hudba se vytrácí)

RED (po chvíli naprostého ticha, neodvažuje se napřed ani otočit hlavu, teprve když nesměle řekne první slovo a nic se nestane, opatrně otočí hlavu k oslovenému): Vymazale, co to bylo?

PEDRÁK: Pry-y-ýč!!

KASIDY: Počkej, Koudelko, neblbni. To musíme oznámit Esenbé. To je musej chytit. Bláhová má v pondělí školu. (Tma)

(Světlo na místo, kde byl na začátku Vypravěč — ten se tam objeví v pláštence, už bez klobouku)

VYPRAVĚČ: A mladíci se rozběhli vzhůru k West Fargu. Tedy — ke Kamennému Újezdcí. Vpadli na stanici bezpečnosti.

(Světlo — obraz: Orgán VB — letní služební uniformy, bez čepice. Westmani vpadnou)

KASIDY: Pane inspektore! Pane inspektore!

RED: Pane inspektore!

KASIDY: Máte tady kovboje!

RED: Jo, kovboje!

VB-ŠERIF: To vidím! A koho jiného bychom tu měli mít?

(Westmani po sobě zoufale kouknou, už jsou zase v háji, několik zoufalých gest)

KASIDY: Ale néé nás...

RED: Nás ne —

KASIDY: Opravdové kovboje —

RED: No —

KASIDY: ... teď u Sázavy pod Újezdcem nás přepadli —

RED: A holky —

KASIDY: ... a odvezli na koních Bláhovou a Kubánkovou...

PEDRÁK (se probudí z naprosté letargie): A Bláhová má v pondělí školu — VB-ŠERIF (si nasadí stetsona): Dost! Mluvíte o nějaké Sázavě. Neznám. Tudy protéká Colorado. Dále — co je to Újezdec? Tady je West Fargo. A za třetí mě neobtěžujte s nějakým únosem. Kdo to udělal?

KASIDY: Říkal, že Grill Lux —

VB-ŠERIF: Grill. To je marné. Toho nechytím. Kolik je mrtvých?

RED: Ježíšmarjá — žádnéj!

VB-ŠERIF: Žádný mrtvý? Tak co obtěžujete?

KASIDY (*a po něm druzí — úpěnlivě*): Pane inspektore!

VB-ŠERIF (*si připevňuje šerifskou hvězdu a pás s kolty*): Nemám čas, musím na ranč B v kruhu, bouří se mi tam hranice! (*Tma*)

VYPRAVĚČ: Poděšení mládenci se dali na útěk k železniční zastávce.

KASIDY: Kluci, domů.

(*Světlo — obraz: Přednosta stanice, k němu přiběhnou westmani, docela zničení*)

Tříkrát Vršovice.

PŘEDNOSTA (*si nasadí červeného stetsona nebo červené sombrero*): Neznám. Jste patrně cizinci a víte, co je v tom-

to kraji zvykem. Vaše žádost se mi proklátě nelíbí. (*Tasí kolt*) Tak kam? Dawson! Ferguson! Prosper City! Orion City!

KASIDY (*se úplně zhroutlí, na kolena, rozbrečí se*): Ježíšmarjá, pane dráha. Dejte nám ty Vršovice. Menuju se Vymazal František. Přisáhám. A otec je taky u ČSD. Pane dráha — Vymazal František — přísahám — Vršovice — tatínek těžkotonážník — (*Tma*)

VYPRAVĚČ: West Fargo supěl nocí. V posledním vagóně seděli ve tmě tři mladíci a dvě děvčata — jezdci je odvezli do Jokohamy, tedy do Prosečnice — vykulení, tulili se k sobě.

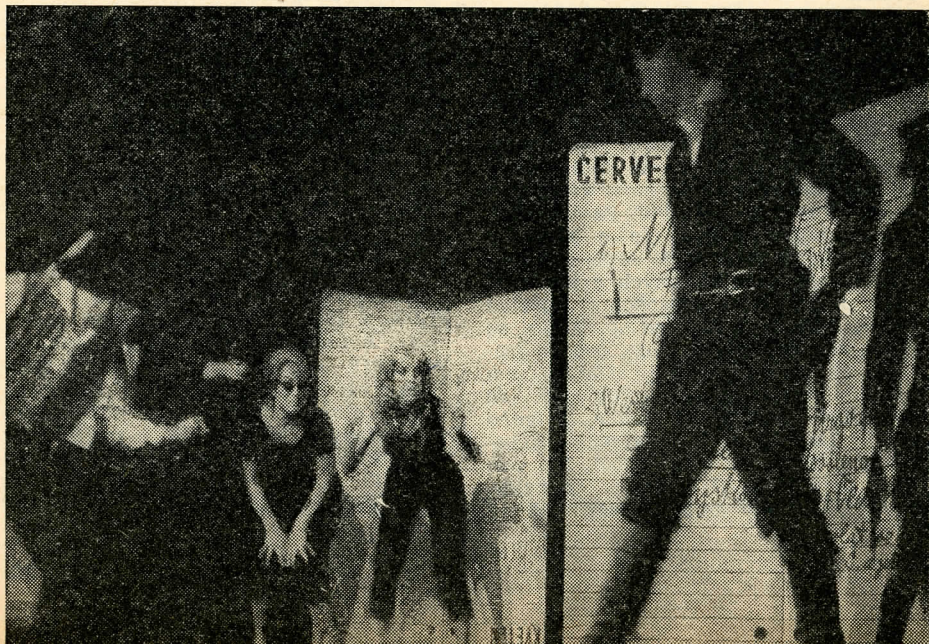
(*Světlo — obraz: zničená skupinka. Ani nedutají. Zazní nesmělý hlas*)

KASIDY: Kamarádi! A co budeme dělat příští sobotu?

RED: Nevím, jak vy, ale já jdu na brigádu — na řípul!

(*Tma — motiv písničky Máme partu*)

Snímek z Vyskočilova West-Fargo-Expressu

MÁME PARTU

Hudba: Karel Mareš / Text: Rostislav Černý

Twist

La la la la la . . .

Má - me partu avní Martu,

vkaret- ní hře má svou kar-tu, ce-lý tý- den,

úsměv na rtu má ten, kdo si vy-táh kar-tu

ma-lé Mar-ty z na-ší par-ty, vpá- tek o ni

hra-jem karty, ko-mu padne je- jí karta,

to-mu tý-den pa-tří Mar-ta. Prá vo na rty

na-ší Mar-ty má ten, ko-mu vyjdou kar-ty,

o že-nu hrát vpá- tek, vkartách, ne- ní zvykem

ve všech partách, na-še ale má svou Martu, ja-ko Marta má svou

kartu, karta skrývá Marty vnady, dr-ží partu pohro- ma-dy, na tu-ty se parta

rozpadne, až tu kartu někdo u-kradne. V naší partě
 má - me Mar-tu, Mar-ta ta nám dr-ží partu,
 na tu-ty se parta roz- padne, až nám Martu někdo u- krad-
 ne, - La la lala la . . .
 na tu- ty se parta
 rozpadne, až nám Mar-tu ně-kdo u - krad - ne.

CO SEM VLASTNĚ PROVED?!

LADISLAV VIČAR

Teda my ty autáky nekradli, to je teda vomyl. Člověk, dyž vidí takový fáro, tak chce zkusit, co to dá. — Že jich bylo 28? To je tedy snad přehnaný, ne? Ale vybourali jsme jen jeden. Tak vo co kráčí?

★ ★

To se tenkrát šlo a koupila se veka chleba. No a jak se šlo pasáží, tak ta veka upadla na zem. To teda do chleba se nekopal, jen se do něj tak strčilo, jako aby neležel ve špíně. Stejně se za chvíli rozpad, tak jak se s ním mohlo kopat? A lidi hned na nás měli frky a volali SNB. — Teda, dyž mě vodváděli, tak sem do toho auta vůbec nekopal. Já se chtěl jenom zeptat, no, co sem vlastně proved?

★ ★

Tak to se jednou sedělo takhle v Luxáci. Mikina tam přivedla nákou žábu, a ta říkala, že se slila ze školy a že se bojí teď domů, protože dyž to praskne, tak jí táta zbije jako koně. A jestli prej bysme jí nemohli vobstarat nákou vmluvenku. Já jí řek,

že aby se mnou jela do jednoho kvartýru k mému známému, a ten že má lístky vod doktora a tam že něco napíšem. Tak jsme jeli ke Kittrichovi. Dyž sme tam přijeli, tak tam byli kluci a tý žábě sme řekli, že žádný vmluvenky nemáme a že to byla psina. — Že sme jí nutili, aby dělala striptýz? No, dyž už tam byla!

★ ★

No to sme šli s Kidem — teda Karlem Vopáleckým — že dyž dem na podzim na vojnu, tak pobudem celý léto pod širákem. Moh bejt tak konec června. Jako do práce? To bysme teda už asi jako nešli. — Jo. No, tak to začlo pršet a my šli do někýho statku, aby nás tam nechali přespat na seně. A ten chlap říkal, že nás tam nepustí a měl řeči, že sme mu vypili ve sklepě mlíko. Teda my mu ho nevypili. Všecko. A pak na nás poštal psa. — Jo. Zabil sem toho psa. No, co sem měl dělat, dyž furt po mně šel? — To kotě? To furt mňoukalo. Tak sem ho taky zabil — dýkou — neb sem děsně nervózní!

M. Kučera a K. Kordík v hraných vtipech Jiřího Štuchala

JSEM DÍTĚ ULICE

Hudba: Jaromír Vomáčka / Text: Miroslav Zikán

Volně $\frac{9}{8}$ C

Jsem dí - tě u - li - ce, do - ma na mně ne - maj' čas, jen

sem - tam mi daj' dvacku a tuhle támhle facku, sám so - bě jsem

zůstal na pos - pas. Jsem dí - tě u - li - ce,

ne - třeba však proto lkát, já vím už víc než jistě, že čisté - mu vše

čisté ur - či - tě se mu - sí vždycky zdát. Li - di se

ži - dí, že vi - dí vše hned v černé barvě, dobrý srdce mů - že bít

i v trochu drsný larvě. Jsem dí - tě u - li - ce, do - ma na mně

nemaj' čas, tak po - de - psal jsem směnku a courám spartou venku,

proč je a - le chyba jenom v nás? Fine Nad ná - mi není tře - ba

Ma - ka - renka vzal a - si čas. Gmi

lámat předem ho - le, jsme zatím ú - rodný, však ne - zvo - ra - ný

po - le a jestli se vám na nás někdy ně - co ne - pá - čí,

pomně - te, že vy, že vy, že vy jste na - ši o - rá - čí. Jsem

JEDEME NA DOVOLENOU

Hudba: Jaroslav Jakoubek / Text: Jaromír Kincel

Foxtrott

4 Slunce pá- lí, vo-da cá- ká, zkrátka přišel čas,
 modré ne-be hrozně lá- ká leckteré- ho z vás, Zá- stu-py se
 z města ženou na-stou-piti do-vo- lenou, zástu-py se z města ženou,
 zkrátka přišel do- vo-le-né čas. Než však dají va-le městu,
 chmu-ra brázdí jejích lí-ce, znemožni-ti kterak cestu pro zlo-dě-je,
 zlo-dě-ji- ce. Ledaskte-rá moudrá hlava role-ty do oken dá-vá
 visací-mu zámku věří, co se věší zvenčí dveří, vzkazy pí- že
 na schránku, až to bude do-vo- lené, napíšu ti z do-vo-lené,
 pac a pusu milán-ku. Slunce pá-lí, vo-da cá-ká, chladí cha-ta-ře,
 prázdný byt ten zase lá- ká v městě by- ta-ře,
 vždyť tu vaši do-vo-lenou mají od vás ozná- menou, mají od vás
 ozná- menou, jak ohlá- šky ně- kde na fa-ře.

Chords: C, Cmaj7, C7, A7, Dmi, G7, Fmaj7, F, Bb, C7, G7, F, C, Cmaj7, A7, Dmi, Cmaj7, C7, A7, Dmi, F, G7, C, F7, C.

NEDOSTŘÍKLI

PAVEL BOŠEK

OSOBY:

Pivoda — družstevník

Běhák — na dovolené

Drábek — velitel hasičů

Adámek — tajemník MNV

PIVODA (*hadičkou z prádelny míří do portálu*): Hoří! Ježíši! Hoří! A jak! Taková neděle. Všichni jsou pryč a já abych to hasil. Sakra — to jsou plameny.

BĚHÁK (*přichází — je vidět, že je to městský člověk na dovolené*): No to jsem snad v životě neviděl — takový požár. Zrovna si jdu po obědě lehnout a slyším: Hoří!

PIVODA: To byl náš největší stoh od pětačtyřicátého roku. Stoh jako pořádná stodola, a nerozkradenej! To je, co?

BĚHÁK: To jsou plameny.

PIVODA: Pořádný. To jsou největší plameny od pětačtyřicátého roku.

BĚHÁK: Hasiči tu budou každou chvíli. Volal jste olomoucký, co? Pěšky je to tam 20 minut.

PIVODA: Buďte klidnej, pane doktor, buďte klidnej. To sou ale plameny. Vy jste tu na dovolený, tak co se máte rozčilovat. Jen klid.

BĚHÁK: Já jen, aby to...

PIVODA: Jen klid. Tedy za prvé — my patříme do Slavomíle — i když je to dál než do města. A tenhle statek, to je taková odloučená jednotka slavomílského JZD. Jo — a za druhý — žádný hasiče jsem ještě nevolal. Za ty maléry a sepisování to nestojí.

BĚHÁK: Ale touhle hadičkou...

PIVODA: Neradit, pane doktor, neradit. Člověk tady bojuje se živlem a na to potřebuje klid. A kdybych je volal, tak dycinky ze Slavomíle. Sou taky nějaký organizační pokyny — víme?

BĚHÁK: Ale pokyny jdou stranou... Vždyť to shoří do posledního stébla...

PIVODA: A pak — tenhle statek i ten stoh i ten požár a konečně i já patříme do naší obce...

BĚHÁK: Ale, pane Pivoda, tohle je pořádný požár. A olomoucký hasiči jsou, abych tak řekl, profesionálové, kdežto slavomíslští — jen tak dobrovolní — amatéři.

PIVODA: Sakra, to to připaluje. Jen klid. Tohle není jediný místo, kde to hoří. Dyk to hasím.

BĚHÁK: Půjčte mi kolo a já sjedu do města. Touhle hadičkou to nemůžete uhasit.

PIVODA: No, to je fakt. Tak něco uděláme. (*Křičí*) Sakra, Pepíku, neházej ty brambory do vohně! Vem kolo a upaluj do vobce pro hasiči! Že tu jako hoří! A dělej! No — a je to.

BĚHÁK: Aspoň to. Vždyť může chytnout ještě statek i kravin. To byl nápad postavit stoh takhle hned vedle.

PIVODA: To byl nápad — a můj. (*Pyšně*) Aspoň je na stoh vidět, kdyby se něco seběhlo.

BĚHÁK: Ale řekněte mi, pane Pivoda, proč jste nechtěl zavolat olomoucké? Byli by tu hned.

PIVODA: Tedy za prvé — olomoucký, to jsou požárníci. A v naší vobci — to sou ještě ty dobrý hasiči. A tady je potřeba hasit. Víme? A za druhý — jsou nějaký tento — jako organizační pokyny, ju?

BĚHÁK: No, to máte pravdu.

PIVODA: Hergot, to to připaluje. Plame-

ny jako jednoštokovej barák. Kdyby teď sprchlo, tak uvidíme duhu.

BĚHÁK: Nejedou ještě? (*Dívá se*)

PIVODA: Taková suchá sláma je na voheň jak dělaná. Jen by mě zajímalo, kdo to zapálil. Buď diverzanti, nebo děti. Je to těžký. Ze soboty na neděli mají hlídky u nás volno. A tady dycky, co pamatuju, hořelo v úterý. Taková neděle — nebe jako modrej koberec — a člověk má povyražení.

BĚHÁK: Nechcete u té hadičky vystřídat?

PIVODA: Dyk je to lehký, stejně to teče čůrkem. To až přijedou naši kluci se stříkačkou, to něco uvidíte. Člověk by neřekl, jak to rychle hoří. No jo, sláma — to je pro takovej živel potrava. To zase asi zapálily děti. Kuliferdové. To je každěj rok. Zapálit, co se dá — to jo. Ale unalovat pro hasičí — to je dost času. Jako ten Pepík — vidí plameny jak barák, a kdo ví, co dělá na tom kole za legrácky. (*Zazní zvon a siréna*)

BĚHÁK: No vidíte, už dorazil. Zvony...

PIVODA: To je dost. Je novej farář. Nějakej Vejvoda. To je ten... jak se říká...

BĚHÁK: Kaplan?

PIVODA: To taky, ale vlasteneckej. Ten, když hoří, tak zvoní třeba sám. Ale když tu byl starej Jelínek — ten už má kluka na vysokej, teda říká se to, tak ten, když šlo vo družstevní, tak nikdy nemohl najít klíče. Kdepak. A kostelník byl ještě horší. To teď, co ministrujou pionýři, tak se zvoní úplně jinak.

BĚHÁK: No, hlavně, že už tu budou za pár minut.

PIVODA: Jen klid. Je neděle poledne. Hospoda bude prázdná. Všechno bude doma u oběda.

BĚHÁK: Pozor! Padá to!

PIVODA: To je uhel. Vono už to pude pomalu přeskakovat. To bude něco pro Pepíka. A byl to stoh jako stodola. Vždyť jste to viděl, pane doktor. Vod pětačtyřcátýho takovej nepamatuju. Jo, kde jsem to přestal. Než jako najdou uniformy. Já si dycky leštil helmu v sobotu. Ať hořelo, nebo ne. Vono tady hořelo spíš v úterý. Ale některý — depak. Ty si helmu leštěj, až když je požár.

BĚHÁK (*pozoruje*): Váš Pepík už jede.

PIVODA: Kluk je jak šídlo! Co křičí?

BĚHÁK: Že už ty klíče od zbrojnice našli.

PIVODA: Pepíku, neskákej přes to. Počkej eště chvíli. Zatím si hezky vytáhni ty brambory. Už budou. A nabídní taky tady panu doktorovi. Voni kluci — jako hasiči — maj taky svý potíže. Teď, co jsme ty družstva spojili, mají dostat lepší stříkačku. Však až přijedou, tak uvidíte. To to bude lítat.

BĚHÁK (*pozoruje*): Už jedou. (*Ozve se houkačka a zabrzdění vozu*)

PIVODA: To sem zvědav, kdo sedí u šoféra. — Vo to sou vždycky největší hádady. Asi Drábek, ale hlavně, že už jsou tady. Teď něco uvidíte.

DRÁBEK (*přiběhne*): Ahoj, Vendo. To je neděle, co? Ale, dyk je skoro po všem. To byl stoh jak stodola. (*Velí*) Družstvo — hadici uchop — hadici rozviň — Pulkrábku, nemotej se tam — tak ho někdo zvedněte — tak tento — hadici rozviň — na hydrant nasaď — Pulkrábku — zvedněte ho někdo, ať si jde sednout do vozu — na hydrant nasaď — zdroj vody spustí!

PIVODA: Teď to začne a je po vohni.

DRÁBEK: To je dílo okamžiku.

BĚHÁK: Ono už to stejně dohořívá.

DRÁBEK: Už jde voda. — To je proud, co? A sakral!

PIVODA: Nedostříkli!

DRÁBEK: No jo, to je těžký. Krátký hadice. To se nedá nic dělat.

BĚHÁK: Stejně už je po ohni.

PIVODA: Ale dělali kluci, co mohli. To byl fofr. Už to jen doutná. Pepíku, neskákej přes to — padneš tam a tento. Stoh jak stodola. Vod pětačtyřcátýho roku... a teď hromádka popela.

DRÁBEK (*velí*): Družstvo — zdroj vody zastav — no, Hamáčku — doprava — toč pořádně — hadici uchop — hadici sviň a nasedat. Odjezd! Přijedu za váma.

ADÁMEK (*přichází*): Jedu z města a vidím, že se to tu rojí.

DRÁBEK: Měli jsme tu akci, hořel tu stoh.

ADÁMEK: A dohořel. No, pojedte se mnou na výbor. Stoh, to není jen tak.

PIVODA: Já tu svou hadici už taky svinu.

(*Svinuje hadičku z prádelny*)

BĚHÁK: Chtěl jsem, soudruhu tajemníku, zavolat olomoucké, ale tady pan Pivoda...

PIVODA: Byl to náš požár — slavomílskej — tak to patří tady Drábkovi.

DRÁBEK: To ju! Ale zavolat si nás moh dřív!

PIVODA: Stejně ste nedostřikli.

BĚHÁK: To má pan Pivoda zase pravdu. Hydrant ani hořící stoh nebylo možné přemístit.

DRÁBEK: To ne. Pořád nám to někde hoří, furt je co hasit, a hadice. sou na to krátký.

ADÁMEK: Pochopte, lidi, už jednou — že když se stane taková věc, tak není žádný malér zavolat olomoucký. Jsou tu za pět minut a s nimi mohou přijet i naši.

PIVODA: To by bylo, tajemníku, řeči. A byl to náš požár, a ten hasili vždycky naši hasiči.

ADÁMEK: To je těžká práce.

DRÁBEK: To teda je. Teď nám mají přijít delší hadice. To to bude lítat. A ty si s tím, tajemníku, nelámej hlavu. Radši vyšetři, kdo to zapálil.

PIVODA: Asi děti. Sou to takoví kuliferdové.

ADÁMEK: To si vyšetříme.

DRÁBEK: Fakt je, že to byl náš voheň. Na to sou taky nějaký směrnice.

PIVODA: A ty sme tady s Vendou neporušili.

ADÁMEK: To jste celí vy. Stoh jak stodaola sice shořel, ale směrnice zůstaly neporušeny.

BĚHÁK: Jako v životě.

M. Kučera, J. Jasanská a M. Charvát v Boškově scéně Nedostřikli

NENÍ NAD TUZEX

IVO LIVONEC

Potvora! To bylo pořád: Paní Semotámová sem, paní Semotámová tam. Vy máte figuru, no ne! Vy máte tenhle ten šmrnc, no ne! No to by chtělo Tuzex. Nic jiného než Tuzex. A že prý se nechce chlubit, ale že prý má možnost sehnat Tuzex za babku. A bez rizika. Nač prý dávat hříšný peníze za bony a ještě trnout, když u vás zazvoní? Já vám, čistě z přátelství, seženu Tuzex. Prima!

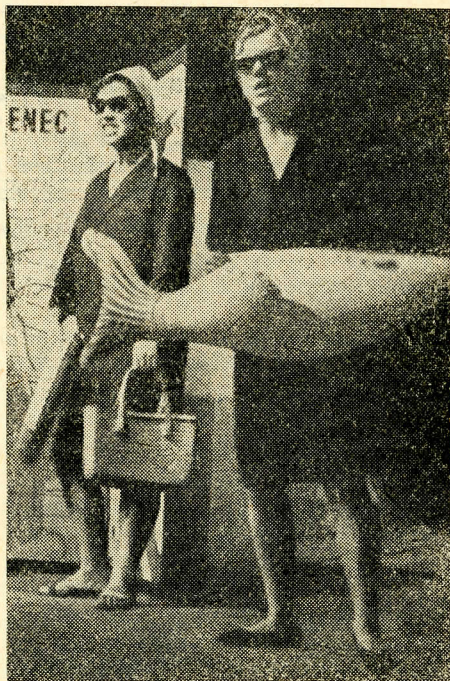
A taky sehnala. Prima. Já z těch věcí z venku měla takovou radost, že jsem si od huby utrhovala, kde se jen dalo. A ona nosila obden: terilénovou sukni, australský svetrík, nylonový plášť, boty s kovovou jehlou, polyesterovou kabelku, růžový sedmiosmiňák z umělé kožešiny — no věci, že z toho byla u nás tichá domácnost. Prodali jsme lotosa s vypouklou obrazovkou, ledničku, co mi dal můj k ježíšku, vypověděli jsme všechny pojistky, zrušili vklad na auto, a ona pořád nosila a nosila. Která ženská by odolala? A dělala mi slušnou cenu. Na bony pod rukou by to přišlo nejmíň o třetinu víc.

A nebylo by to prasklo, kdybych neměla svátek. Takhle dopoledne zazvoní, celá zardělá, potvora jedna, já když si na to vzpomenu — že mi přeje všechno nejlepší — a tady maličkost, právě japonské pantoflíčky, v celé Evropě prý nejsou k dostání — a dneska od vás nic nevezmu — berte to jako dárek od přítelkyně. Já vám byla celá pryč. Až do odpoledne, než přišel můj. Taky červený, něco brebtal o hodně zdraví, dal mi pusu za ucho a strčil mi balíček. Já to rozbalím, krve by se ve mně nedořežal: právě japonské pantoflíčky, v celé Evropě prý nejsou k dostání.

„Kdes to sehnal?“ vykřikla jsem.

„V Domě módy,“ pravil můj polekaně.

Já chytila kabát a vyrazila jako tůčko. Čtvrté patro Domu módy: „Japonské pantoflíčky, byly, prosím, včera. Zeptejte se po prvním.“ Já myslela, že mě šlak trefo. Když jsem se potácela schodištěm dolů, uviděla jsem postupně za sklem: boty s kovovou jehlou, terilénovou sukni a růžový sedmiosmiňák. Australský svetrík a vše ostatní jsem našla v ÚVĚ. Paty z domu nevytáhnou, na krku mám rozvod a v pátek stání pro lehké ublížení na těle. Vůbec nevím, v čem tam půjdu.

Snímek z písňe Jakoubka a Kíncla Pašerác-
ká opera

BYLA JEDNOU JEDNA VEŠ

Hudba i text: Jaroslav Jakoubek

Mírně
E^b

To byla jednou je-dna veš, ta mě-la bej-vák vko-žiše a

A^b *B^b* *E^b* *C7* *Fmi* *B^b7* *E^b* *D^b7* *G^b*

vá-lela se na břiše a hla-di-la si pleš. Když měla ží-zeň

C^b *D^b7* *G^b* *C^b* *D^b7* *G^b* *E^b7*

sko-či-la na čerstvou, teplou, lidskou krév a po-tom byla vo-pilá a

A^bmi *D^b7* *G^b* *F7* *B^bmi*

řvala ja-ko lev. To by-la za-se na-litá, ko-žich byl zrovna

F7 *B^bmi* *B^b7*

ve správě, ko-žešník, ků-že pod-šitá, káp na ni v pravým ru-ká-vě.

E^b *A^b* *B^b7* *E^b* *A^b* *B^b*

Tak prováděla všivárny až vlezla smrti pod nehet a fůnus měla

E^b *C7* *Fmi* *B^b7* *E^b* *C7* *Fmi* *B^b7* *E^b*

ná-ramný, račte senad tím za-myslet, račte se nad tím zamy-slet.

POSLEDNÍ PŘÍPAD KASAŘE ROREJSE

JAN SCHNEIDER — MIROSLAV KOENIGSMARK

Zahradní restaurace. U jednoho stolku sedí bývalý revírní komisař Bárta, čte noviny a pomalu upije pivo. Opodál u jiného stolku sedí Rorejs, k němuž se pomalu blíží harmonikář, který hraje starou „zlodějskou“ odrhovačku.

ROREJS (*najednou podá harmonikáři skleničku*): Hele, kopni to tam a nech toho hraní. Rušíš ptáky — esli tady eště nějaký sou. Esli je vocad nevyhnali s těma tranzistorákama. — Nezlob se, kamarádíčku, jeden má právo na ticho. No, nemám pravdu, vašnosto? (*Obrací se na Bártu, skrytého za novinami*) Ticho by se mělo přidělovat na lístky. Nebo na recept jako v apatyce. Není tam vo tom něco, šéfe?

BÁRTA (*odloží noviny*): Nic, Rorejs, nic tam nejni. A o vás taky nic. Kdepak, o vás se už dlouho nepsalo.

ROREJS (*pozná Bártu*): Prokristapána, kde se tady berete, pane revírní?

BÁRTA (*řiká jako vtip*): Už jste mi dlouho podezřelej, Rorejs, už jsem vám dlouho v patách.

ROREJS: Jó, podezřelej, to bejvalo. Depa, já už nebejvám podezřelej. A víte, že se mi po tom stejská...

BÁRTA: Nic si z toho nedělejte, Rorejs, já už taky nebyl dlouho nikomu v patách a stejská se mi po tom taky. Kdepak penze, to není pro mě. (*Nabízí cigaretu*) Vemte si! — Stejně mi nejde ale z hlavy ten můj poslední případ. Já byl přesvědčenější, že jste to udělal vy.

ROREJS: Tak já si teda, s vaším dovořením, zapálím. Kouřit, pane revírní, to sem se nevodnaučil, to teda ne. Ráno dycky chrchlám... Taky dycky ráno kašlete, pane revírní?

BÁRTA: Tak počkejte, Rorejs, pěkně jako dřív. K věci! — Pane vrchní, dvě piva a dva rumy!

ROREJS: No jo. Já vim, vy si teď myslíte: Rorejs — tys to dopracoval. Tohle mě taky napadlo, hned dyž sem tu harmoniku votočil. Vona vám přitom tak nějak divně kníkla, jako když zakňučí pes. Řek sem si: Rorejs — to je tvůj konec. Konec tvý slávy. Končíš jako vobyčejnskej, tuctovej chmaták.

BÁRTA: Moment. Člověče, nedělejte si ze mě psinu. Co to melete o nějaké harmonice?

ROREJS: No dyť ste chtěl vědět, esli sem to udělal já — ten váš poslední případ.

BÁRTA: Vy jste se zbláznil, copak harmonika je nějaký případ!?

ROREJS: No není, ale váš poslední případ byla harmonika a můj taky...

BÁRTA: Máte pravdu. Můj poslední případ byla skutečně harmonika. Ale to už jsem předal mladšímu kolegovi. Copak harmonika je nějaký případ? Víte, nechtěl jsem skončit svou kariéru nějakou harmonikou.

ROREJS: No vidíte. A já ji skončil. Jako vobyčejnskej chmaták.

BÁRTA: To je tedy lituju... Františku... jmenujete se František?

ROREJS: Jo. Franta. A vy ste Václav?

BÁRTA: Jo. Vašek. Tak se napijem, ne?

ROREJS: Jo, to holt se stává těm, kerý toho nedovedou včas nechat. A vy víte, pane revírní...

BÁRTA: Vašku!

ROREJS: Jo! — Tak... vy víte, že to naše řemeslo už dávno přišlo cugrunt. Copak dneska pude někdo dělat káču? S kaž-

dou tržbou se hned letí do banky a udělat banku je holej nesmysl. Ale jaký to bejvalo řemeslo!

BÁRTA: No jo. Bejvalo. Víte, já bych byl tenkrát dal ruku do ohně za to, že ten můj poslední velký případ — trezor továrníka Krocha — jste udělal vy. Jenže vy jste měl tenkrát opravdu alibi.

ROREJS: Jo, alibi, to bylo vždycky moje.

BÁRTA: No a tak se to časem založilo jako nevyřízený případ... Ale stejně mě to i po těch letech žere!

ROREJS: Tak já vám, pane revírní, něco řeknu. Tu káču u Krocha sem vopravdu uděl já.

BÁRTA: Cože?

ROREJS: Helejte, už je to dávno promlčený. Tak proč bych to neřek?

BÁRTA: Rorejs! Nedělejte si legraci! — Vy mi chcete jenom udělat radost, přiznejte se!

ROREJS: Proč? — Udělal sem to vopravdu. Z prestižních důvodů. Ten Kroch byl hroznej náfuca. Můj švára u něj dřel za pár šupů...

BÁRTA: Švára, počkejte, švára... Hergot! Mně to bylo vždycky podezřelé, že ten váš švagr byl zaměstnaný u Krocha... Ale ne!! Vždyť jste z toho úplně jasně venku. To vy jen tak...

ROREJS: Nic ve zlým, pane revírní, ale tenkrát ste byl vedle a teď zasejc. — Víte, já teda ne kvůli švárovi... Von ten Kroch měl takovou pěknou paničku. Blondýna, cejtla u něj prachy, tak si ho vzala. Za války mu potom foukla s nějakým oficírem. Já byl tenkrát štráfek, šak víte. A jednou takhle bloumám před Krochovou vilou a najednou de ta panička a za ní funí von. A já se na ni podívám a vona se podívá na mě — a to jeden pozná v momentě, jestli je tomu druhýmu lhostejnej, jenže Kroch to zmerčil, zrudnul a začal mi nadávat: Táhní vocad, vobejdo! — a tak — a já zůstal klidnej, ruce v kapsách — a: Vašnosto, snad se neboje, že jim vyfouknu ten jejich kvítek — a vona se smála a von byl rudej jako krocan a nadával a mazal pryč. — No a pak sem přišel na to, že bude lepší, dyž mu nevyfouknu ženskou, ale prachy, a udělal sem tu káču...

BÁRTA (*vylitne*): Tak, hele, Rorejs! Mávat se mnou můžete, ale o zem se mnou nemlatte! Řeknu vám to na rovinu. Vy jste třetí chlap, který se mi k téhle káče přiznal. A nevytahujte se, to se nesluší. Ty dva jsem usvědčil a vás usvědčím taky. Vy jste taky nevinnej!

ROREJS: Co? Já že sem nevinnej? Pane revírní, ty dva a kdokoli jinej lžou jako zrzaví psi! Tu káču sem udělal já a teď se k tomu slavnostně přiznávám... je to přeci promlčený, ne?

BÁRTA: Ty dva tedy lhali, a ty mluvíš pravdu?!

ROREJS: Jenom pravdu — jako dycky!

BÁRTA: Franto!

ROREJS: Venco!

BÁRTA: Hele, Rorejs, my dva se už nákej pátek známe. Přiznejte se, vy jste tuhle kasu neudělal.

ROREJS: Pane revírní, vy mě nevinně podezříváte, tenhle trezor sem boural já, a nikdo jinej!

BÁRTA: Hergot, chlape, nemíchejte mě! Co tedy to vaše alibi?

ROREJS: S prominutím, pane revírní, esli dovolíte, tenkrát ste mi skočil na pěkněj špek.

BÁRTA: Tak já jsem skočil na špek. Já?! Vám?! A strážmistr Struna patrně taky, že jo?!?!!

ROREJS: Jo! Ten to sežral první... i s navíjákem! A potom holt vy, pane revírní!

BÁRTA: A tak to teda zase ne, Rorejs! Mně nic nenamluvíte. Já vás usvědčím! — V kolik hodin jste udělal ten trezor?

ROREJS: V půl jedenáctý tam procházel hlídač. V půl jedenáctý a deset minut sem začal vyšívat. Punktum čtvrt na dvanáct sem byl hotovej, šídla sbalený, v kešení sedmatřicet táců, a dal sem si vodchod...

BÁRTA: ... a v půl dvanácté znova obcházel hlídač, našel to vybouraný a udělal malér...

ROREJS: ... no a co by nedělal malér, dyť je za to placenej. Takovej hlídač má nějakou povinnost... To já znal jednoho hlídače...

BÁRTA: Halt, Rorejs, tyhle vaše šmetry znám. Jen neuhebejte! Teď vás usvěd-

čím. Jak jste mohl v inkriminovanou dobu párat káču, když od čtvrt na jedenáct do půl dvanáctý vás sledoval a mluvil s vámi strážmistr Struna před policejním ředitelstvím?

ROREJS: S kým mluvil? Se mnou? A ste si tím tak jistej?

BÁRTA: Hergot! Rorejs! S váma mluvil! Vodpřísáhnul to! A vy taky!

ROREJS: Přece tenkrát nešlo dělat nic jinýho, pane revírní! Vodpřísáhnul sem to! To bylo moje svatý právo!... Ale mezi náma, pane revírní, rozeberem si to znova. Co říkal ten Struna?

BÁRTA: Co? No... měl službu před policejním ředitelstvím. V deset hodin patnáct minut zastavil na rohu u ředitelství automobil...

ROREJS ... z toho aufáku sem vystoupil já a začal sem nadávat, že už mám zase rozhašenou spojku. Vytáh sem vercajk, vlez pod vůz a začal spravovat.

BÁRTA: Před půl dvanáctou jste vylez, zakouřil jste si, bavil jste se se Strunou — pak jste zase vlezl pod ten aufák, ještě chvíli jste se v tom babral a za deset minut dvanáct jste odjel.

ROREJS: Jo, a před tím, jak strážmistr chodil vokolo, sem ho dvakrát poprosil, aby mi podal z vercajku klíč... Jednou to byla vosumnáctka a po druhý dvaadvacítká... štimuje to, pane revírní?

BÁRTA: Rorejs, vy jste asi velké darebák... Kdepak jste to slyšel, o těch klíčích?

ROREJS: Pane revírní! Nechte si to vyložit! Helejte: představte si to! Ředitelství je na rohu. Struna patroloval od rohu k bráně, dál až k tomu koloniálu, tam se otočil a zase zpátky. Já přijel, zastavil sem akorát na rohu, strážmistroví sem řek, že se mi rozhasila spojka, a vlez sem pod vůz. Jenže, jak Struna šel ke koloniálu, vyskočil sem a pod aufák vlítnul můj švára, kerej byl schovanej za rohem. Měli sme stejný kalhoty a na pravej botě stejnej... co? pane revírní?

BÁRTA: Rorejs, vy lumpe, přištipek, na pravej špičce na botě přištipek ...

ROREJS: Vidíte, pane revírní, já přištipek, švára přištipek... to bylo domyšlený... Jenže já měl za rohem ještě přistavenej motocykl, kerej tam právě přivez švára, počkal sem, až pojede kolem elektrika, aby nebyl nápadnej kravál, pustil motorku s kopečka, ta naskočila coby dup a za deset minut sem se už boural do toho trezoru... Vyboursal sem to, vrátil sem se, vyčih ten moment, kdy byl Struna zase vobrácenej, vlít pod vůz, švára vypad, vodjel s motocyklem a bylo to v suchu...

BÁRTA: Rorejsi, vy chlapci!... Teď mi řekněte, kdo vám tohle všechno vyprávěl, protože vy jste to nedělal. A já vás usvědčím! — Jak jste vlezl k tomu trezoru?

ROREJS: Já vím, pane revírní, nezlobte se ... vono vás to zmátlo ... voknem.

BÁRTA: Ale to okno...

ROREJS: ...nebylo vymáčkнутý, ale vyříznutý! Vy ste věděl, že já dycky vokna mačkám, a to vás zmátlo definitivně. — Ale tentokrát, pane revírní, já chtěl vodvést vopravdu čistou práci, tak sem nalepil flastr a říznul sem ...

BÁRTA: A jakej flastr?!?

ROREJS: Širokej, vosum centimetrů širokej a růžovej, ne červeněj, ale růžovej flastr...

BÁRTA: Rorejs... Franto... ty darebáku, ty drbane ničemnej, to vokno bylo vyříznutý, ten flastr byl vosum centimetrů širokej a růžovej... Rorejs...

ROREJS: Tak vidíte, pane revírní, ste usvědčenej. Vemte si klobouk a pudete se mnou. — Takovou slivovici, co já mám doma, ste ještě nepil!

BÁRTA: Omyl, Františku, omyl. Pil, a často. Po každý, když jsem u vás dělal prohlídku, po každý jsem si tajně liznul...

ROREJS: Pane revírní... je to marný... vás jeden nepřečůrá!

MUZYKY, HRAJTE NÁM

JAROMÍR KINCL

Tak vám řeknu, todle je konec tvůrčího přístupu k věci. A bez něj, páni, umění zahyne na oubytí. Tomu chlápku na ONV sem to řek na rovinu: Sme národ muzikantů, co Čech, to muzikant, a že já bych nebyl řádněj Čech a muzikant, to bych se podíval. Já v tý branži, pane, dělám už nákej ten pátek, a zeptejte se po celým kraji na starýho Krahulku, co vám řeknou. Muzikant na slovo vzatej a kapela vod Bacha po Vlacha, žádnej ha-sičskej ples nebo tancovačka, čajový odpoledne a poutě se beze mne neobejdou. My když to rozbalíme, tak je to slyšet až v sousedním okrese, žádná fušeřina, pane, u mě foukaj samí přeborníci.

A kulantní, to je moje, já rád vyhovím. Přidou ke mně baráčníci, že prej maj candrbál a já jim střihnu takovou kapelu, že Valdauf je vedle ní jako pionýrskéj zájmovej kroužek, dyž zas přijdou sva-záci, že by si jako na těch hrátkách taky chtěli zatrnat, maj mít takovou partu, kerá hraje hot i čehý, nebo jak se těm džezům říká. Já jsem prostě kulantní a jinéj už nehdu.

Uznalej samozřejmě taky, protože voni obvykle zákazníci z toho nemaj rozum, ale vod toho sem tady já, žádnej strach. Každěj si myslí, že když vedle ve vesnici měli o dožínkách deset muzikantů, že voni jich musej mít dvanáct, kvůli re-prezentaci. Co bych radost kazil, povídám,

chcete dvanáct muzikantů, máte je mít. To se ví, že jim tam pak přijdem v šesti, dyť bysme si v těch dvanácti neměli ani kam sednout, ale dyž to zmáčkнем, tak má každěj dojem, že nás tam sedí přinejmenším patnáct. No a u nás se přec platí za výkon, no nemám pravdu... Tak jim pak klidně vyúčtuju těch patnáct muzikantů, voni mají radost jako skrz tu reprezentaci a že přetrumfli sousedy a já mám holt zas to uznání a rád vyjdu vstříc. Sou zas takový nobl, co chtěj zpěvačku. Jářku, proč ne, zpěvačka je dneska ke kapele potřebná. Mám takovou, povídám, že samotnej Krautgärtner tuhle povídal: Krahulko, nedá se nic dělat, ale to je dílo, to kam my se hrabem. No a dyž mám, tak dám, co by ne. Jenže dycky shodou okolností ta holka před muzikouňák nastydne, a to já bych zas neměl to srdce jí huntovat hlasivky. Buď doma a zabal si krk do vlnáku, povídám, nedá se nic dělat, zlato v hrdle je přednější než tancovačka ve vobci, nic se neboj, že budou zkrácený, dyť my jim to stejně vyúčtujem. Dyž sem tě slíbil, tak budeš aspoň na faktůře, dyž už tu tancovačku nestihneš.

A vidíte, člověk se dneska uznání nedočká. Prej sem už dohrál a eště to bude mít dohru u soudu. Jakoupak dohru? Dyť já dělal pro ty lidi, co sem moh. To je tedy konec tvůrčího přístupu k věci.

VRAŽDA V ORCHESTRU

JOSEF ŠKVORECKÝ

úprava: Ladislav Vičar

KOMENTÁTOR: Náš příběh se odehrává v rekreačním hotelu na břehu velkého jezera. Je vlahý večer na sklonku léta. V jednom pokoji (*osvětlí se část scény*)

— slečna Matyášová. I přes svůj již zralý věk ráda sní o mužích galantních a silných. (*Zaklepnání — světlo na komentátora zhasne*)

MATYÁŠOVÁ: Vstupte, prosím.

RANDÁL: Promiňte, jsem váš soused. Nebude vás rušit, když si vedle přehraju několik pasáží na saxofon?

MATYÁŠOVÁ: Ale prosím, jen hrajte. Ráda si to poslechnu. Nejsem sice muzikální, ale stejně je teprve čtvrt na osm a já před desátou spát nechodím.

RANDÁL: Děkuji. To já jen na chvíli. *(Ukloní se a odejde. Matyášová s povzdechem bere knihu a usedá. Zvolna se stmívá. Začíná se ozývat hra na saxofon, která přibírá na síle a divokosti. Když je tma, hra vyvrcholí, v pozadí jeviště se prudce nasvítí postava, která zařve)*

BOLÁČEK: Pomoc! Doktora! *(Saxofonová pasáž skončí několika vysokými tóny — tma)*

KOMENTÁTOR: Uprostřed jednoho pokoje apartmá číslo 118 leží na modrém koberci populární zpěvačka Mici Slepíčková. Má na sobě jen bílý korzet a ze zad pod levou lopatkou trčí dýka s držadlem z jeleního parohu. Francouzské okno vedoucí na balkón je otevřeno. V pokoji je uklizeno, nikde žádné známky po lupičích. Na stole leží dokonce peněženka s pěti stokorunami. *(Světlo — objevují se postavy)* V předpokoji apartmá číslo 118 se shromáždili: David Goliáš — celkem netřeba představovat, džezový kapelník známý po celé republice; Gustav Randál, saxofonista — hvězda orchestru; Benny, tedy Bedřich, Boláček — kontrabasista měkkého srdce; a lékař, který je v hotelu na dovolené — léčí si nervy. — Poručík Arnošt Ponykl se dostavil na místo činu pět minut před tři čtvrtě na osm. *(Světlo na komentátora zhasne)*

LÉKAŘ: Smrt nastala okamžitě; ta dýka nepochybně zasáhla srdce.

PONYKL: Děkuji. *(Zamyšleně přechází, klouže pohledem po jednotlivých postavách, zastaví se u Goliáše)* Mohl bych na chvíli mluvit s vámi, pane — — — Mistře?

GOLIÁŠ: Prosím, k službám. *(Podává ruku)* Goliáš, kapelník.

PONYKL: Ostatní prosím, počkejte na chodbě. Nikdo ať neodchází! *(Vede Goliáše stranou, jeviště se stmívá)*

GOLIÁŠ: Byla to moc hodná holka. Moc hodná. Měla swing, víte? Cítila džez. Všichni jsme ji měli rádi...

PONYKL: Jaký vztah měl ke slečně Slepíčkové ten pán, co ji našel?

GOLIÁŠ: No, to právě — jak se zdá, teď právě momentálně chodila s ním.

PONYKL: Jak to myslíte: teď právě momentálně?

GOLIÁŠ: Myslím — na tomhle zájezdu.

PONYKL: A jak jste na něm dlouho?

GOLIÁŠ: No — od včerejška.

PONYKL: Jak to, prosím vás —?

GOLIÁŠ: No, víte, v tomhle ohledu ona byla no — prostě — jak jsem slyšel, rozešla se momentálně s Gustou Randálem.

PONYKL: Jo táák. *(Světlo na Goliáše zhasne, rozsvítí se do jiného kouta na Boláčka)*

BOLÁČEK: Včera se s ním strašně poštěkala. Čekal jsem na ni před barákem, co von bydlí, už byl nejvyšší čas vodject. Pak vona vylítla z domu celá červená a von se ještě vyklonil z vokna a řval — teda volal — Tohle si eště s tebou vyřídím, ty — a pak řek takový sprostý slovo...

PONYKL: A pak jste, jak říkáte, utkali na autobus.

BOLÁČEK: Jo.

PONYKL: A Randál?

BOLÁČEK: Ten příběh v poslední chvíli. Aní neměl čas uvázat si šlajfku. Z kufru mu eště lezla nohavice vod pyžama, jak to tam v tom kvalitě asi naházel.

PONYKL: Promiňte *(Změna — světlo na Randála)* Podívejte se, pane Randál, vedle vás v pokoji zavraždil někdo slečnu Slepíčkovou. Potřeboval bych vědět, jestli jste neslyšel něco podezřelého. Nějakou hádku, nebo rány, kroky a podobně...

RANDÁL: Neslyšel. Něco jsem si tu přehrával, tak jsem ani nemoh slyšet. Když hrajete na saxofon, zní vám to v hlavě.

PONYKL: Já vím. Hrával jsem taky. Na vojně. Amatérsky. Na altku. Tenor musí v hlavě bzučet ještě víc. A co jste to hrál, smím-li vědět?

RANDÁL: Píšu klarinetové a saxofonové etudy pro hudební nakladatelství, mám to rozdělané a pořád si to přehrávám. Abych využil všech technických obtíží nástroje —

PONYKL: Ano — zatím děkuji. (*Světlo na Boláček*) A dnes, když jste šel pro slečnu Slepíčkovou do jejího pokoje, říkáte, že jste z Randálova pokoje slyšel saxofon?

BOLÁČEK: Jo.

PONYKL: Kdy jste to zaslechl poprvé?

BOLÁČEK: No, vlastně hned, jak jsem šel po schodech dolů. Slabě, zdálky, ale vono se to rozlejhalo.

PONYKL: A poznal byste, co hrál?

BOLÁČEK: Jo, to nevím. Něáký takový laufy. Já, víte, pane — pane inspektor, já měl v hlavě jiný věci. A pak ten šok — já už nevím.

PONYKL: To stačí. (*Světlo na Matyášovou*) Vzpomínáte, v kolik hodin u vás byl pan Randál?

MATYÁŠOVÁ: Ano. Bylo několik minut po čtvrt na osm. Právě jsem si natahovala náramkové hodinky, když zaklepal.

PONYKL: A kdy začal hrát na saxofon?

MATYÁŠOVÁ: Nemohu vám říct přesně. Sedla jsem si tady do křesla...

PONYKL: Mohlo to být, řekněme, pět minut? Nebo víc? Nebo méně?

MATYÁŠOVÁ: Asi tak pět minut, spíš o něco víc.

PONYKL: A potom hrál nepřetržitě, ano? Až do okamžiku, kdy jste slyšela volat o pomoc?

MATYÁŠOVÁ: Ano.

PONYKL: Zatím děkuji. (*Světlo na Randála*) Říkáte džezové etudy?

RANDÁL: Přirozeně.

PONYKL: Nemohl byste mi je ukázat? Čistě jen že mě to zajímá, víte. Jsem konec konců taky saxofonista.

RANDÁL: Prosim. (*Podává noty*)

PONYKL: Je to šeredně těžké. A vy to zahrájete?

RANDÁL: Přirozeně; kdybych to nezahrál, tak to nebudu psát.

PONYKL: Hm — hm. (*Světlo na Matyášo-*

vou) A hrál nepřetržitě? Bez přestávek? MATYÁŠOVÁ: Ano. Hrál pořád. Jenom vždycky udělal maličkou pauzu a začal znova. Takové — takové divoké troubení — nahoru — dolů...

PONYKL: Pauza — jak dlouhou?

MATYÁŠOVÁ: Tak — pět, deset vteřin. Víc ne.

PONYKL: Poznala byste to, kdybyste to slyšela znovu?

MATYÁŠOVÁ: To bohužel asi ne. Ono to nemělo žádnou melodii.

PONYKL: Hm. (*Světlo na Randála*) Poslyšte, ty klarinetové etudy jsou taky tak těžké? Mě to, chápejte, zajímá. Jsem lepší klarinetista než saxofonista.

RANDÁL: Jsou to všechno etudy pro vyspělé hráče.

PONYKL: Nemáte náhodou nějakou s sebou?

RANDÁL: Ne. Klarinetové etudy mám ve zvláštních deskách. Na tenhle zájezd jsem je nebral.

PONYKL: A tohle tady, to jste hrál tak, jak je to napsané?! Na saxofon?! Ve foxtrotovém tempu?!

RANDÁL: Jistě!

PONYKL: S pěti bé? Netransponoval jste to aspoň do nějaké snadnější polohy?!

RANDÁL: Je to etuda. To by nemělo smysl transponovat do jiné tóniny.

PORUČÍK: Tak říkáte, že jste tohle hrál, jak to stojí a leží... Na saxofon?!

RANDÁL: Samozřejmě!!

PONYKL: Gustave Randále, zatýkám vás pro vraždu Mici Slepíčkové. Zavraždil jste ji loveckou dýkou ze žárlivosti dnes večer mezi čtvrt na osm a půl osmou. Pokusil jste se opatřit si alibi tím, že jste žádal slečnu Matyášovou vedle v pokoji o dovolení, jestli smíte hrát na saxofon. Jsem přesvědčen, že až se za chvíli náš potápěč podívá do jezera před hotelem, najde tam bateriový magnetofon s páskou, na které máte nahranou svou saxofonovou etudu. Hodil jste ho tam ve chvíli, kdy pan Boláček začal volat o pomoc.

RANDÁL: No — dovolte?

PONYKL: Říkáte, že píšete saxofonové a klarinetové etudy a ty klarinetové že

jste nechal doma. Včera, když jste spěchal na autobus, i dnes, když jste chystal vraždu, jste se zapomněl přesvědčit, které noty máte vlastně s sebou: klarinetové, nebo saxofonové.

RANDÁL: To není žádný důkaz — noty nejsou popsané — co se hraje na saxofon, dá se zahrát i na klarinet a naopak!

PONYKL: Ano? Tak si vezměte saxofon a zahrajte mi tyhle tři takty...

RANDÁL (*prohlédne noty a kapituluje*): Máte pravdu.

PONYKL: Odvěďte ho! (*K divákům*) On totiž saxofon má spodní rozsah (*zazní několik nejspodnějších tónů na saxofon*) a klarinet má ještě — (*pasáž pokračuje o několik tónů níž*). A takhle maličkost, zachycená v notách, ho usvědčila.

M. Kučera a J. Jasanská ve Škvoreckého detektivce *Vražda v orchestru*

MIROSLAV KOSTKA | PŘÍBĚH S MORÁLKOU

Karel Růžička, třídní dvanácté B, si podrážděně pošimral pleš.

— Na takové knihy máš ještě nejméně pět let času — řekl přísně.

— Ano — uznala pokorně žačka dvanácté B Katka Minaříková.

— Kdo to kdy slyšel, číst v tvém věku takové knihy! — nepřestával se rozhořčovat pedagog. — My jsme hltali Vansovu a Dickense, měli jsme ideály a pevné zásady, dokázali jsme se nadchnout, věděli jsme, co se sluší. Ale dnešní mládež? Hotová Sodoma a Gomora.

— Ano — odpověděla tiše a mírně se začervenala.

— Takovým spisovatelům bych dal utít obě ruce a karabáčem bych je hnal do chléva — pokračoval krvelačně.

— Ano — řeklo děvče.

— Nahustí do vás všelijaké hlouposti, a

potom nemáte v hlavě místo na nic jiného než na samé trci, frci, módu, tanec, bláznění...

Provinile mlčela.

— A to máš všude, kam se podíváš: televize, film, knihy, časopisy... Co z vás mladých vyrostle bez vyšších ideálů, bez mravních zásad, bez odpovědnosti? Může to dobře skončit?

— Ne — přiznala.

— To si myslím, že ne — konstatoval s uspokojením. — Učím už hezkých pár let, ale takovýhle úpadek mravů jsem ještě neviděl. Páni spisovatelé vás покаží, a my za vás máme zodpovídat? To tedy ne, moje milá!

— Ano — souhlasila.

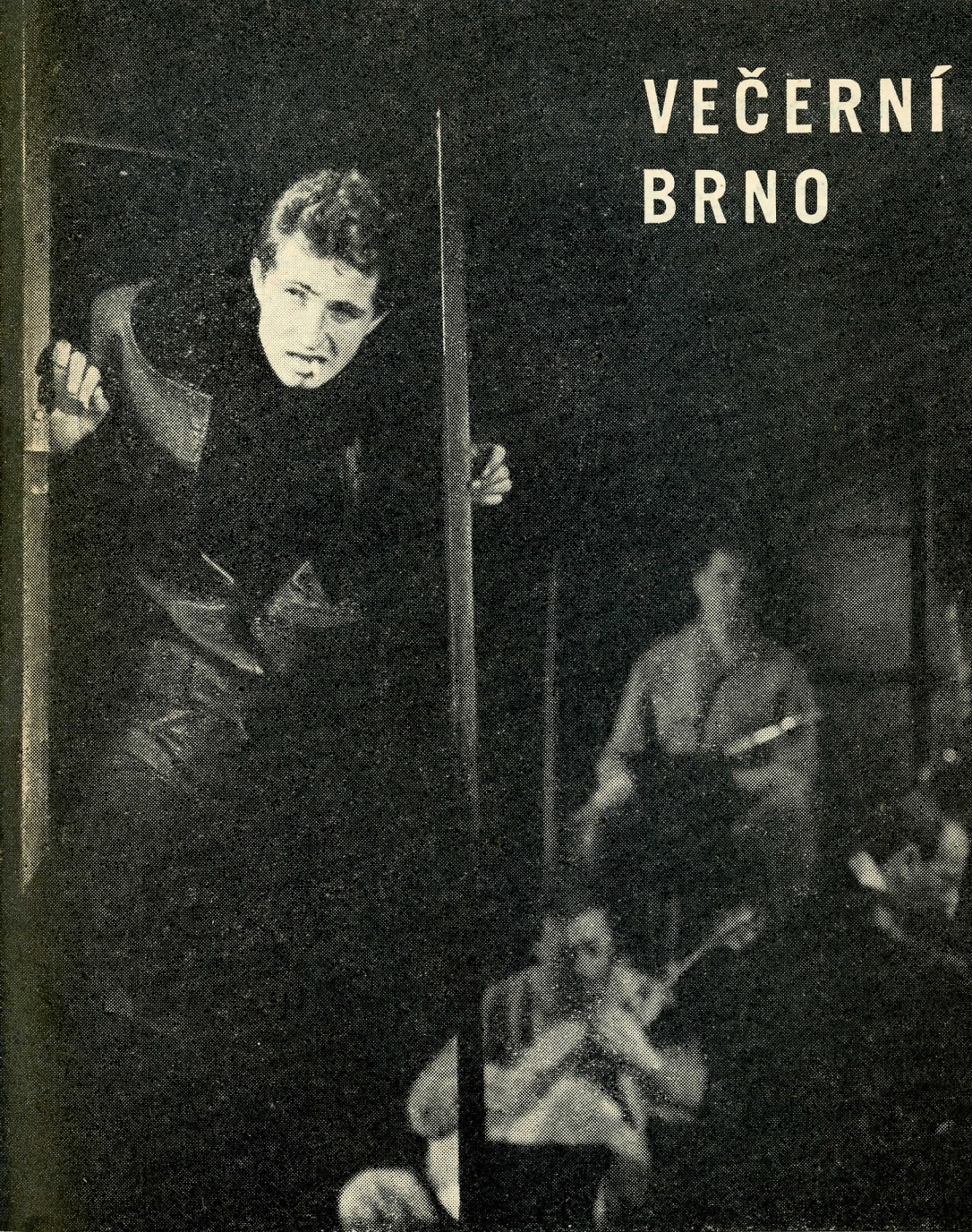
— A vůbec — rozohnil se — přestaň už konečně odkopávat tu příkrývku, ještě nakonec kvůli tobě nastydnou!

(Přeložil J. V.)

Rybákovy snímky z pořadu Večerního Brna Mít zelené tělo. Na horním snímku Ljuba Hermanová, která přijala ve Večerním Brnu angažmá

VEČERNÍ BRNO

Montáž L. Kundery s písničkami Mít zelené tělo je poslední premiérou satirického divadla Večerní Brno před nástupem na prázdniny. Na snímku J. Stědroň

PĚVKYNĚ JE V KINĚ

Hudba: Petr Skoumal / Text: Jan Vodňanský

Pochodem As Es As Es Es G7 Cm B7 Es As Es Bdim

Pěvky-ně, já já je v kině, já já pěvky-ně je v kině já já. ve čtvrt

B7 Es Fm7 B7 G7 C7 F7 B7 E As Es

na pět měla za-pět, teď je šest, na mou čest, pěvkyně já já je v ki-

As Es Es G7 Cm B7 Es As Es Živěji As

ně, já já pěvky-ně je v kině já já. *Fine* Změna je, změna je,

Es7 As Es7

změna bý-vá vyhra-že-na, dneska se nehra-je, ko-ho by to

As As Es7

na-padlo a dejme to-mu, že to má, že to má na svě-do-mí

As Es7 As 1.2.

jedna žena, pěvky-ně je v kině, zavře-ný je di-vadlo proč-protože

2. Pěvkyně, já, já,
je v kině, já, já,
pěvkyně je v kině, já, já.
Ve čtvrt na pět
měla zapět,
teď je šest,
na mou čest.
Aby to, já, já,
divadlo, já, já,
hanbou se propadlo, já, já.

Změna je ... atd.

3. Pěvkyně, já, já,
je v kině, já, já,
pěvkyně je v kině, já, já.
Ve čtvrt na pět
měla zapět,
teď je šest,
na mou čest.
Pěvkyně tváří se
nevinně, já, já,
pěvkyně je v kině, já, já.

BLUES O BLŮZE

Hudba i text: Jaroslav Jakoubek

Volně
F5b Bb F5b Bb F5b Bb G7 Cmi7 G7

Zpívám si blues docela nový vo fungl nový blůzičce, možná že blues to na mě

Cmi7 G7 Cmi7 F7 Bb F5b Bb F5b Bb F5b

poví, to na mě poví mý babičce, že jsem jí v pátek štípla šátek a spíchla

Bb F5b Bb G7 Cmi7 G7 Cmi7 G7 Cmi7 F7

jsem si blůzu z něj, pak jsem se lekla, že jsem ho sekla, a že je pro mě kři- kla-

Bb Bb7 Eb Bb G7

vej. Jestli to blues to na mě po-ví, babička kouká jak kaka-bus, že je to

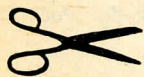
Cmi7 F9 Fmi6 G7 Cmi7 Ebmi6 1. Bb F5b 2. B

blues i blůza nový, z bluesu mám blůzu az blůzy blues. 2. Snad se to blues.

2. Snad se to blues ve světě
chytí,
tak jako nová blůzička,
možná, že blues najde můj
rytíř,
co tomu řekne má babička?

Pošle ho zpátky do pohádky,
prej pro mě není partie,
babička kejchne,
rytíř se zdejchne —
a to mě asi zabije!

Jestli to blues... atd.

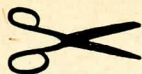

... Z PLAMENE

Každá brzda si myslí, že je záchranná.
T. Janovic

S duchem doby se dá jít i bez ducha.
A. Černík

I když nikdy nepřekročil hranice své vlasti, byl to pitomec světového formátu.
V. Hlaváček

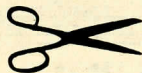

... Z PLAMENE

Chlapci byli tři a lopatky dvě. Vzali si je pochopitelně ti větší a silnější. Nejmenšímu, aby neplakal, řekli: My budeme kopat a ty budeš kontrolovat, jestli to děláme dobře ...

Zas jednou byli tři a lopaty dvě. Ti silnější řekli: Ty budeš kopat a my budeme kontrolovat, jestli to děláš dobře ... Byli totiž o třicet let starší.

G. Laub

... Z HOSTA DO DOMU

JIRÍ MAHEN: O SKUTEČNÉM NASR-ED-DINOVÍ

VRÁTIL SE Nasr-ed-din na svět, poznali ho někteří a hned — toť se rozumí — civilisaci mu ukazovat začali. Ukázali mu telefon i rádio, a co prý tomu říká.

Nuže, co tomu říkáš, hodžo?

Je to velkolepé, řekl, ale není v tom rozdíl.

Oh, nějaký rozdíl snad přece?

Není, do telefonu mluvíš a na druhé straně tě nějaký osel přerušuje, zatímco v rádiu někdo ti vykládá, co tě nebaví, a ty osel posloucháš.

★ ★

ZAVEDLI HO k aeroplánu.

Básníci by měli v tom létat, a ne lidé obyčejní! — řekl.

A kdyby básník zlomil krk?

Buď už něco hezkého napsal, a to stačí, anebo nenapsal, a pak jaká škoda? Počkali bychom na druhého.

★ ★

TOTO, ó moudrý hodžo — řekli a ukázali mu čtyři stránky novin — je rozsudek, na který čekal celý národ.

A co s ním uděláte?

Přečteme si ho, ó efendi.

Také jsme si ho přečetli. A potom?

Budeme o něm uvažovat, ó nejspravedlivější.

Zcela správně! A potom?

Co jste dělal vy potom, oko zákona?

Vytřeli jsme si s ním panímandu, ale vždycky co nejuctivěji, co nejuctivěji.

PRVNÍ ŘÁDKY

Jiří Částka

Pavel Pimper

Chci

Chci se už jednou pořádně rozpřáhnout
na onen mrtvý sloup ticha mezi námi

Skáčet jej
rozřezat na polena
ta potom rozštípat do třísek
a zatopit jimi

Znova
ve společném krbu

D. Jílková

Úsvit

Úsvit
trhá sny
které by se chtěly dosnit
kdyby se mohly dosnit
snad by lidé šťastně žili
ale takhle zalévají
slunečnice
a pažitku
a hluše říkají
být slunečnicí
sluncem
slunéčkem
ale jsem jen člověk
co s člověkem
kterému úsvit vzal
sen
co s člověkem
který jde úsvitem
a říká
kdyby tak byla noc
teplá ovívivá
ale je úsvit
šedivý úsvit
a to už není
sen

Vzali jsme se
a rozhodli
že nebudeme mít děti

sváděli jsme to na dobu,
byt, jesle, peníze

při prvním těhotenství
jsem se zničila chininem

měli jsme spoustu volného času
jenom pro sebe
a za nic jsme neodpovídali

záviděli nám

pak jsem začala pocítovat prázdnotu
chlad
v celém těle
nemohlo
najít uspokojení
až mi
z prázdnoty
a osamění
ztuhlo
srdce

Vojtěch Novák

Hodina posvátného ticha

Už několik dní se brzo smráká
Záclona přidává po litrech šera
a konec světa ještě nepřišel
Slavím hodinu ticha

To ticho je hřmění moderny
liduprázdných křesel
od ulice mě odděluje tenká zed
dostí silná
pro takovou hodinu

Utíkám před bláznivou rotací Země
Stín pod očima vrhá obraz věčné panny
Chlad zebe kolena
a hlava často pobolívá

Posílám hudbu do hustého vzduchu
jako kamenem když lisujeme vodu
jako oblázkem když vedem žabku
po hladině
Sám s hlavou snivě podepřenou

repertoár malé scény

Ročník II, srpen 1964 — Vydává ministerstvo školství a kultury v nakladatelství Orbis, n. p., Praha 2, Vinohradská 46 — Redakce: Jiří Beneš (vedoucí redaktor), Pavel Bošek, Jaroslav Vedral — Redakční kruh: Jiří Bílý, Lubomír Dorůžka, Pavel Fiala, Vladimír Fux, Miloš Hercík, Jiří Chlíbač, Vladimír Justl, Miroslav Kovářík, Vladislav Stanovský, Josef Škvorecký, Ivan Verner, Jan Votruba, Ivan Vyskočil — Grafická úprava Miloslav Fulín — Adresa redakce: Praha 1, Vinohradská 3; telefon 221054 — Tiskne Knihtisk, n. p., provozovna 2, Praha 2, Slezská 13 — Rozšiřuje Poštovní novinová služba, informace o předplatném podává a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel; objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, ústřední expedice tisku, odd. vývozu tisku, Praha 1, Jindřišská ul. 14 — Vychází jednou měsíčně, cena jednotlivého výtisku 2,50 Kčs. Toto číslo mělo redakční uzávěrku 18. července. F-12*41720

• Nakladatelství Orbis, n. p., 1964

V srpnovém čísle našeho druhého časopisu Amatérská scéna si můžete přečíst, jak kadaňské Kladivadlo získalo v NDR zlatou medaili (Pavel Bošek), o absurdním dramatu (Pavel Grym), o zkušenostech z amatérského antividadla (Milan Obst), o průběhu letošních festivalů amatérských divadel poezie a kabaretů a nové literatuře.

DOPORUČUJEME: Začalo to Redutou (1. svazek Edice malých forem, Orbis)

Znáte naše časopisy Amatérská scéna a Repertoár malé scény?

Nejste s nimi spokojeni?

Napište nám to!

Jste s nimi spokojeni?

Doporučujte je svým přátelům!

Pomozte nám dále rozšiřovat náš amatérský tisk! Pomozte nám získat nové předplatitele!

Společná redakce časopisů Amatérská scéna a Repertoár malé scény, Vinohradská 3, Praha 1

V. Vlasatý, autor a herec absurdního kabaretu Kavárna na Slepý třídě, který uvádí pražské divadelko Katakomby. Na poslední straně obálky Zaoralův snímek J. Beránkové z Miniaturního kabaretu v pražském Luxoru

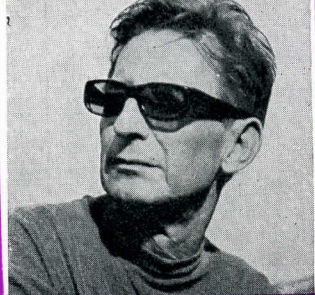
Právo k provozování v časopise uveřejněných textů zadává jediné Čs. divadelní a literární jednatelství (Dilla), Praha 2 — Nové Město, Vyšehradská 28; autorská práva autorů hudebních skladeb chrání Ochranný svaz autorský (OSA), Praha 6 — Bubeneč, Čs. armády 20

TAM POD SKALOU

Trampská písnička

Hudba: Bedřich Nikodem

Text: Oldřich Filčík

Skladatel Bedřich Nikodem
pětapadesátiletý

With a beat

D G D G D G D G D G D G

1. Jenom pro pís-nič-ku sky-ta-rou,
s ro-man-ti-kou pra-sta-rou,
2. [Každé] rá-no zpívám před bou-dou,
při-chá-zíš smou o-zvě-nou,

D G D G D G D G D G D G

- pro mou loď a vlí-ny pod skalou
- k tábo-rá-ku sedám, ho-la-
- prsty mé se mazlí sky-ta-rou
- ví-tá tě mé známé ho-la-

2. F#mi D F#mi D F#mi D F#mi D Hmi Emi

hou, - - - bo-ro-vi-ce vo-ní noč-ní tmou,
hou, - - - jen se neboj ná-ruč krá-sy vzít,

Hmi Emi Hmi G

hvězdy září temnou o-blohou, proč ne-mů-žeš být se mnou, ho-la
kam se díváš, všechno mů-žeš mít, ve-čer bu-de stá-le znít mo-je

D Hmi

hou - o-ou, - - - ho-la hou, - - -
ho - la-hou, - - - ho-la-hou, - - -

Emi G1-A7 A7 D G D G D G D

volám tě pís-ničkou - tam pod ska-lou, 2. Každé Coda
vítám tě pís-ničkou - tam pod ska-lou.

CODA D E7 A7 D G D G D A A7 D G D G

mám ma - lý stan tam pod ska- lou. ppp REP. ad lib. do stracena.

repertoár malé scény

